

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra českého jazyka a literatury

Bakalářská práce

**PERCEPTIVNÍ KOMPETENCE ŽÁKŮ SEKUNDÁRNÍ ŠKOLY
VE VZTAHU KE SLOVENŠTINĚ**

Pavla Manová

Český jazyk a německý jazyk se zaměřením na vzdělávání

Olomouc 2012

vedoucí práce: PhDr. Květoslava Musilová, Dr.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen literaturu a prameny uvedené v seznamu.

V Olomouci dne 21. 3. 2012

.....

vlastnoruční podpis

Děkuji PhDr. Květoslavě Musilové, Dr., za odborné vedení bakalářské práce, poskytování rad a materiálů k práci.

Rovněž bych chtěla poděkovat všem ředitelům základních škol, kteří mi umožnili provést na jejich školách průzkum.

OBSAH

ÚVOD	5
1 Počátky česko-slovenské vzájemnosti	6
1.1 Od velké Moravy po Karla IV.	6
1.2 Od 15. století do 1. poloviny 18. století	7
1.3 Od první poloviny 18. století po Národní obrození	8
1.4 Národní obrození	10
1.5 Od 60. let 19. století po počátek 20. století	11
1.6 20. století	13
1.6.1 Období první světové války	13
1.6.2 Meziválečné období	14
1.6.3 Události druhé světové války	15
1.6.4 Poválečné období	17
1.7 21. století	17
2 Vývoj žáka druhého stupně	19
2.1 Prepuberta	19
2.2 Puberta	20
3 Průzkum perceptivních kompetencí žáků 6. – 9. tříd ke slovenštině	22
3.1 Přípravné práce	23
3.2 Průvodní dotazník	24
3.3 Zvolení podkladů a materiálů	25
3.4 Struktura dotazníku	26
3.5 Průběh dotazníkového průzkumu	27
3.6 Vyhodnocení výsledků šetření	28
3.7 Analýza výsledků (I. část - videonahrávka)	28
3.8 Analýza výsledků (II. část – ukázky textů)	31
3.9 Analýza výsledků (III. část - obrázky)	34
3.10 Shrnutí výsledků dotazníků a úspěšnosti škol	36
ZÁVĚR	39
LITERATURA A PRAMENY	40
PŘÍLOHY	42

ÚVOD

Zaměření této práce spočívá ve zjištění aktuálních jazykových kompetencí ve vztahu ke slovenštině u žáků druhého stupně základní školy. Jedná se o děti převážně ve věku 11 – 15 let.

Vztahy a pasivní jazykové schopnosti žáků ZŠ byly v předchozích letech¹ již několikrát zkoumány. Šetření zaznamenávala míru a intenzitu znalosti slovenštiny u dětí základních škol.

Volba tématu samotné práce spočívala v autorčině vlastním zájmu. Zvolená cílová skupina žáků druhého stupně základních škol byla z části podmíněna autorčíným studijním oborem, který se zaměřuje na vzdělávání dětí, zmíněných 6. – 9. tříd ZŠ.

Další strany této práce nabídnou stručný výklad vztahů Čechů a Slováků, jenž je nedílnou součástí spojení obou jazykových skupin. Společná historie českého a slovenského národa dokládá nepodmínečnou spojitost mezi oběma národy, neboť podobnost obou jazyků ovlivňuje vzájemnou komunikaci mezi oběma národnostmi dnes, stejně jako dříve. Vzájemně se podobající mentalita Čechů a Slováků poukazuje na společné podmínky k prolomení komunikačních, postupem času vznikajících bariér. Práce podává stručný přehled významných událostí, které ovlivnily vztah mezi Čechy a Slováky v průběhu dějin a které mohou plnit funkci průřezového tématu na pozadí mezikulturní výchovy.

Následně práce předkládá samotný průzkum perceptivních kompetencí žáků, popis jeho uskutečnění a analýzu výsledků dotazníků, jejichž prostřednictvím jsme získali zkoumaný vzorek. V závěru se dostaneme k celkovému zhodnocení.

Nedílnou součástí předkládané bakalářské práce jsou přílohy: nevyplněný dotazník a textový přepis videoukázky, 1 CD s videoukázkou a čtyři vyplněné dotazníky. Každý dotazník reprezentuje vždy jednu základní školu, popř. nižší gymnázium, kde byl průzkum prováděn.

---

¹ Bedanříková, M. Vývoj česko-slovenského pasivního bilingvismu, PdF UP, 2000; Bittnerová, K. Průzkum pasivní znalosti slovenského jazyka u dětí na druhém stupni základní školy (v oblasti kyjovského Dolníácka), PdF UP, 2004; Srpková, Z. Výzkum česko-slovenského pasivního bilingvismu u žáků 2. stupně ZŠ, PdF UP, 2002; aj.

1 Počátky česko-slovenské vzájemnosti

Česko-slovenská jednotnost i rozlišnost má svou dlouholetou tradici. Spojení dvou sobě tak blízkých národů řadí své počátky již do doby Velké Moravy, která tvořila nejstarší západoslovanské soustátí, které zahrnovalo slovanskou větev českou, moravskou, slezskou, slovenskou, včetně Lužických Srbů a Poláků. Odraz ve vztahu mezi Čechy a Slováky nachází tento historický podklad v tom, že byly spojeny dvě od sebe se nejméně lišící národnosti v jednom společenství, v jednom státě. Zánik Velké Moravy však znamenal pro oba národy rozluky. Češi a Slováci se tedy rozcházejí (Čapka, 2000, s. 4). Z hlediska kulturního pojetí sounáležitosti obou národností byla a je důležitá nejen společná hranice, ale také jazyková srozumitelnost na obou stranách, která byla podpořena užíváním češtiny jako spisovného jazyka vzdělaných slovenských vrstev obyvatelstva a zároveň vnímáním slovenštiny Čechy jako českého nářečí (Čapka, 2000, s. 4), což však v pozdějších letech vedlo k nejednomu problému s uvědoměním si svébytnosti slovenského národa.

1.1 Od Velké Moravy po Karla IV.

„Počátkem 10. století Velkomoravská říše zanikla, což znamenalo také zánik velkomoravské národnosti... Západní část, tvořící v podstatě území dnešní Moravy, byla zakrátko připojena k českému přemyslovskému státu, v němž se již v průběhu 9. století začínala formovat česká národnost jako svébytný etnický celek.“ (Novotný, 1968, s. 10) Východní území již neexistující Velké Moravy si v rámci uherského státu pomalu začalo utvářet základní podvědomí o slovenské národnosti a kulturním pojetí na ni navazujícím. *„Česká a slovenská národnost se tak od raného středověku vyvíjely politicky odděleny ve dvou různých feudálních státech.“* (Novotný, 1968, s. 10) Podle Novotného (1968, s. 10) Češi stavěli na kvalitnější základě v tom smyslu, že podmínky, které určovaly jejich vývoj, jim zajišťovaly o něco snadnější cestu k vytvoření vlastního státu a identity. Slovenské obyvatelstvo se naopak sžilo s populací uherského státu, který zaštiťovali Maďaři, a tím byl do jisté míry ovlivněn vývoj jejich samotné existence.

Vymanit se z maďarského útlaku nebylo pro slovenský národ jednoduchou záležitostí. Stejně jako Češi, kteří byli z části pod německou ochranou, tak Slováci získávali nálepku maďarského područí. I tohle rozlišení přispělo k určení vzájemných souvislostí a vztahů mezi Čechy a Slováky. Obě národnosti vnímaly blízkost a jisté podobnosti, které je spojovalo, ale také si uvědomovaly svou odlišnost, která pramenila z historického kontextu a na něm utvářeném sociálním vrstvení obou sousedních zemí. (Čapka, 2000, s. 5)

Utváření české kulturně-politické scény ve 14. století mělo vliv na vzájemný poměr mezi Čechy a Slováků. Roku 1348 byla založena Karlova univerzita. I tato okolnost spadala mezi záležitosti ovlivňující vývoj vzájemného chápání a utváření celistvých národních identit. Pražská univerzita se stala vyhledávaným cílem, z velké části i slovenskými studenty. (Novotný, 1968, s. 10-11) *„Blízká jazyková příbuznost Slováků s Čechy vytvářela podmínky pro to, aby vliv studií na pražské univerzitě se projevil mezi Slováků rovněž po stránce jazykové. Seznamovali se s českým jazykem, který ve 14. století nacházel stále širší uplatnění ve veřejném životě, a používali ho i nadále po návratu na Slovensko. Česká literatura náboženská a světská se tak ještě v předhusitském období stávala nástrojem slovenských vzdělanců a napomáhala rozvoji kulturního života slovenské národnosti.“* (Novotný, 1968, s. 11)

1.2 Od 15. století do 1. poloviny 18. století

S 15. stoletím se překlenuje také období poměrného klidu. Důležitým a významným předělem v česko-slovenském sepětí se stává husitské revoluční hnutí, které se na Slovensko šíří především díky studentům pražské univerzity slovenského původu. Doba husitská a následně pak zbylá léta 15. století znamenala pro slovenské obyvatelstvo jakousi českou „osvětu“. Pobyt mnoha hejtmanů a především husitských vojáků na Slovensku zapříčinil pronikání české řeči mezi obyvatele slovenských zemí, kteří následně přijali češtinu jako spisovnou variantu slovenského jazyka (Novotný, 1968, s. 12 - 13). *„Je prirodzené, že používanie češtiny na Slovensku (u Slovákov) podliehalo zákonitostiam slovenského jazykového vedomia, ktoré bolo meradlom vz'ahu, poskytovalo zreteľné pravidlá adaptácie. Tieto pravidlá sa uplatnili aj pri. tzv. biblickej češtine, ktorú používali evanjelickí Slováci pri náboženských obradoch.“* (Pospíšil, Zelenka, 2000, s. 51) Přesto se zde potvrzují slova F. Čapky, že *„mnohdy blízkost slovenštiny zněla „českému uchu“ jako český dialekt.“* (2000, s. 4)

„Přijetí češtiny za spisovný jazyk Slováků způsobilo, že představitelé si v 16. století nezvolili za liturgický jazyk slovenštinu, ale spokojili se s vyspělou literární formou staré češtiny.“ (Novotný, 1968, s. 22) Jan Novotný také poukazuje na fakt, že začátkem 16. století docházelo ke sbližování Slováků a Čechů ve větší míře právě proto, že se v zemích Uherska začala kromě latiny běžně používat i čeština. Tento směr vývoje propojení česko-slovenské jednoty se udržel až do 17. století. Nejen slovenská šlechta, ale také šlechtické obyvatelstvo maďarského původu si po svém boku udržovaly české pisáře, případně pisáře češtinu ovládající. Zvláštní styky se vážou ke spojení moravského a slovenského obyvatelstva,

přičemž se mnozí vzdělaní Moravané odstěhovali a přesunuli na Slovensko, ať už se jednalo o učitele, písaře nebo kněží (1968, s. 13). *„Od 16. století se na Slovensku usazovaly některé šlechtické rody z Moravy a Čech, a naopak na východní Moravě feudálové z Uher.“* (Novotný, 1968, s. 13)

V Novotného textu (1968, s. 13) lze najít přijatelně zřetelný popis situace Čechů a Slováků po jejich spojení v rámci habsburské monarchie, což zapříčinilo jisté ústupky po stránce politické, ale neutlumilo vzájemné propojení obou národností. *„V roce 1526 volbou Ferdinanda I za krále se české země a Uhry staly součástí mnohonárodnostní habsburské monarchie. Přes nepříznivý vliv této skutečnosti na politické postavení Čechů a Slováků trvaly stále ještě příznivé podmínky pro další rozvoj jejich vzájemných vztahů... Za tohoto stavu došlo k dalšímu hospodářskému a hlavně kulturnímu připoutání Slovenska k českým zemím.“* (Novotný, 1968, s. 13)

V listopadu 1620 byly utlumeny poslední ohlasy českých stavovských odbojů. *„Byli-li do této doby Slováci stranou z větší části akceptující podněty a pomoc od české národnosti, která se vyvíjela v příznivějších hospodářských, společenských a kulturních podmínkách, stávají se v pobělohorském období stranou, která tuto pomoc v mnohém oplácí.“* (Novotný, 1968, s. 17) Slovenské území poskytlo azyl nejednomu českému exulantovi, neboť s okamžitou platností znamenalo vítězství Habsburků nad českými stavovskými odboji silný nejen náboženský útlak a pronásledování katolíků. Důvodem směřování českých exulantů na Slovensko, mezi nimiž se nacházeli členové Jednoty bratrské, byl také fakt, že vídeňský mír z roku 1608 zajišťoval v uherských zemích svobodnou volbu náboženského vyznání (Novotný, 1968, s. 17-18). *„Živé spojení udržoval s bratřími na Slovensku Jan Ámos Komenský... V polovině 17. století náležela díla J. A. Komenského na Slovensku k nejčastěji vydávaným a mezi vzdělanci nejčtenějším.“* (Novotný, 1968, s. 19)

1.3 Od první poloviny 18. století po Národní obrození

První polovina 18. století se nesla v duchu jména Valesius. Potomek českých exulantů na Slovensku se snažil na slovenských školách vychovávat mládež v protestantském duchu. I pod pohrůžku nejpřísnějších trestů navštěvoval pravidelně tajné nekatolíky na moravsko-slovenské hranici až do roku 1781, kdy byl vydán toleranční patent (Novotný, 1968, s. 20). Ke konci 18. století začala být vnímána etnická otázka české i slovenské národnosti. Jistá příslušnost k národnímu uvědomění se dosud i přes určitou míru společných počínů realizovala spíše na základě geografického znázornění obou států (Čapka, 2000, s. 4-5). Podle Pospíšila a Zelenky: *„V tomto období nemali Slováci svoj spoločný písany jazyk, používali*

viaceré krajové, oblastné, miestne podoby kultivovanej slovenčiny, v písomnostiach používali popri latinčine aj češtinu.“ (2000, s. 51)

Tedy lze říci, že: *„za známých historických okolností plnila čeština na Slovensku úlohu praktického dorozumievacieho prostriedku v písaných prejavoch Slovákov.*“ (Pospíšil, Zelenka, 2000, s. 52) *„Dochované úřední, církevní, cechovní a rodinné listiny jsou české, s mírnější nebo silnější příměsí slovenských krajových zvláštností. Pavel Křížko, jenž prohlédl většinu slovenských listin od XV. do XVII. století, prohlásil, že byly psány jen bibličtinou (tj. češtinou bible Kralické), a že ryze slovenských nenašel vůbec.*“ (A. Pražák, 1929, s. 71) Podle Pražáka si Slováci uvědomovali existenci svého jazyka, avšak v jistém nářečním podvědomí. Oproti Čechům svou mluvu také zaznamenávali. Vesměs však rozdíly, které by se daly z textů vyčíst, byly natolik minimální, že rozlišování nepřicházelo v úvahu. Nebylo ho třeba. Slovenští učenci až na výjimky nebyli nuceni nalézat příčiny a důvody k tomu, aby se soustředili na nepravidelnosti a nepatrné rozdíly ve formě a podobě jazyků, které by je vedly k pocitu, že je třeba vytvořit novou, spisovnou variantu jazyka. (1929, s. 73)

Přesto lze pozorovat mezi léty 1783 až 1785 první úsilí o spisovnou slovenštinu a to pod záštitou Josefa Ignáce Bajzy. *„Od spisovné češtiny odlišil se pravopisně. Česká rozlišovací znaménka nahradil názornějšími a nákladnějšími, zejména pokud šlo o znak měkčení. Jinak nepřehlasoval, neúžil, nepsal ř, měkčil pomocí e nebo i... Bajza učinil ze znaků, dosud české texty jen slovenštících, a z krajových provincialismů soustavu... Svůj počín odůvodnil tím, že se Slováci dotud spokojovali jen s tím, co jim přinesli Češi a Moravani a že jest již čas, aby přestali hníti.*“ (Pražák, 1929, s. 74)

Vývoj kulturně-jazykové otázky si nenechaly ujít ani dvě osobité česko-slovenské postavy, které zásadně ovlivnily dějiny českého i slovenského národa, nejen v oblasti literárně-jazykové. Jednou z nich byl J. Kollár, druhou pak Pavel Josef Šafařík, jenž považoval češtinu za svůj mateřský jazyk a sám přemýšlel o spojení Čechů a Slováků jazykem i literaturou, neboť jako sobě nejpříbuznější jazyky jsou si předurčeny a není možné je od sebe oddělit a pozorovat jejich rozvoj, aniž by byl brán ohled na vývoj druhého národa. Viděl sice rozdíly, avšak vyvozoval pouze domněnku: *„dvojnosti. Vědom slovenské instinktivní citlivosti, napovídal do Čech nutnost, aby při tvorbě novočeštiny a při výrazovém růstu slovního thesauru bylo více dbáno slovenských osobitostí, tím spíše, že zpožděný slovenský kulturní vývoj českému novodobému vmachu nestačí v tempu.*“ (Pražák, 1929, s. 83)

Poté co se Kollár nechal slyšet ve světle prohlášení o slovanské vzájemnosti, dovzpíjeli se Slováci vlastních hodnot. Tento Kollárův počín vyplýval z německé romantické filosofie,

který zaštiťoval veškeré osobnostní uvědomění si, ať už šlo o nářečí nebo národní svéprávnost a osobitost. Avšak postoje některých evangelických vzdělavců uváděly, že: „...*používanie češtiny Slováckmi znamenalo jazykové a etnické zblížovanie s Čechmi, ba až splyvanie s nimi. Češtinu pestovanú generáciami vzdelancov pokladali za hierarchicky vyššiu formu slovenského jazyka. Tento vývin neovplyvnili ani postoje Jána Kollára, ktorý sa v duchu svojej teórie slovanskej vzájomnosti usiloval stvoriť pre Slovákov a Čechov spoločný spisovný jazyk.* (Pospíšil, Zelenka, 2000, s. 52)

Období od přelomu 18. a 19. století až do první poloviny 19. století přineslo podle Novotného mnoho změn v podobě společenské i hospodářské reorganizace v obou zemích, které byly ovlivněny především rozpadem feudálních poměrů. Začaly se utvářet vyšší nároky na svébytnost jak českého, tak slovenského národa, v závislosti na společném prostředí, jazyce, kultuře a stejně tak hospodářské sounáležitosti. (1968, s. 24) „*Za přechodu od feudalismu ke kapitalismu se u většiny národů, hlavně národů utlačovaných, rozvíjely zvláště rychle společný jazyk, literatura a kulturní život, které působily jako jednotící elementy národního organismu.*“ (Novotný, 1968, s. 24)

První polovina 19. století se stále ještě nesla v duchu šlechtické perspektivy, která postavila základy své moci na širokém pozemkovém vlastnictví. „*Hlavním obsahem společenských přeměn v době předbřeznové byl však zrod nových společenských tříd – buržoazie a proletariátu.*“ (Novotný, 1968, s. 31) České země se v této době vyvíjely pod záštitou buržoazie, která k nám přicházela z německy mluvících zemí. I tato situace ovlivnila okolnosti, za nichž se český národ rozvíjel, přičemž je nutné podotknout, že se nejednalo o předpoklad příznivějšího období. Kladným úkazem přesto zůstává fakt, že docházelo k nárůstu české inteligence. Vývoj na Slovensku neprobíhal tak rychle jako v českých zemích. (Novotný, 1968, s. 31)

1.4 Národní obrození

„*Společným charakteristickým rysem nové epochy, nazývané „národním obrozením“, bylo úsilí progresivních společenských sil o překonání následků staletého národnostního útlaku, zvláště v kulturně politickém životě, kde byl pocíťován nejbezprostředněji a také nejtěživěji.*“ (Novotný, 1968, s. 33) Cíl, jenž byl stanoven tímto počinem, byla snaha o zabezpečení svobodného a poklidného rozkvětu obou národů, včetně rovnoprávnosti a odstranění feudálních poměrů. „*Takový byl v podstatě obsah osvobozenického zápasu Čechů a Slováků, stejně jako dalších utlačovaných slovanských národů.*“ (Novotný, 1968, s. 33) V letech 1848 - 1849 dochází k revolučním střetům zájmů z hlediska národně politického. S ohlednutím se

na předchozí situaci a podmínky, za nichž se utvářely jedinečné národnosti, je nutné brát v úvahu, že vše vyústilo v společnou podobu obou hnutí. Tyto revoluční posuny v myšlení i fungování obou států se bezpodmínečně musely projevit po stránce jazykové a literární. Zároveň však bohužel příliš velký rozdíl v míře rozvoje českých zemí a Slovenska vedl k rozdílnému projevu obou hnutí. Tento konflikt založený na rozdílné efektivitě snah revoltujících zemí znamenal především problém v oboustranných vztazích Čechů a Slováků. (Novotný, 1968, s. 33-34)

A. Pražák konstatuje: „*Pojem Československo stal se časovým hlavně roku 1848. Tehdy dospěli Slováci přesvědčení, že Maďaři chtějí zničit jejich národnost a že záchrana jest možna jen ve vybavení Slovenska z Uher. Jestliže ještě na slovanském sjezdě v Praze zdálo se slovenským zástupcům obtížným, aby založili svou politickou existenci mimo Uhry, po povstání r. 1848 pokládali to za živelnou nutnost... a všichni nahlíželi, že udeřila hodina k rozhodné akci za územní osamostatnění a přičlenění Slovenska k rakouským zemím, po případě k Moravě. Všichni vůdčí Slováci a Češi postavili se za tuto myšlenku.*“ (1929, s. 29) F. Čapka vystihuje problematiku slovy: „...*(23. ledna 1849) vystoupil v ústavním výboru kroměřížského sněmu František Palacký s radikálním programem důsledné etnické federalizace, kdy navrhl rozdělení monarchie na osm zemí: „... ke druhé počítám české části Čech, Moravy a Slezska a uherské Slovensko“...“* (2000, s. 5) Řešení nastalých poměrů bylo spatřováno v: „*obnově Velké Moravy, v osamostatnění československého národa a v stmelení jeho zemí. Odpoutání „Tater od maďarských pust“ prohlašovaly za heslo dnes a odůvodňovaly to tím, že Slováci a Moravani jsou jazykem i povahou totožní, jako byli za Velké Moravy, a že tedy k sobě patří.*“ (Pražák, 1929, s. 32)

Období Národního obrození se jeví pro slovenskou stranu jako poměrně složitý pojem, neboť národní jazyk slovenských zemí nebyl dosud formován natolik, aby zaujal svou pozici na poli literárním i běžně komunikačním. Svědčí o tom fakt, že slovenština byla po staletí nahrazována češtinou (Novotný, 1968, s. 36). „*Evangelická inteligence se až do čtyřicátých let 19. století přidržovala češtiny, i když si stále více uvědomovala, že čeština jako spisovný jazyk nevyhovuje potřebám novodobého národního života.*“ (Novotný, 1968, s. 36) Roku 1843 pak dochází ke kodifikaci spisovné slovenštiny na základě zaznamenání středoslovenských nářečí, které bylo ošetřeno prací Ľudovíta Štúra (Čapka, 2000, s. 5).

1.5 Od 60. let 19. století po počátek 20. století

Červen roku 1861 symbolizoval pokrok ve věci slovenských zemí. Na celonárodním shromáždění v Turčianském Svätém Martině byly odsouhlaseny nové požadavky Slováků

na státoprávní uspořádání, které neslo název Memorandum národa slovenského (Čapka, 2000, s. 6). Zásluhy na tomto skutku se připisují Štefanu Marko Daxnerovi². Smysl programu spočíval převážně ve vyslovení požadavků na zrovnoprávnění slovenského národa s Maďary (Novotný, 1968, s. 182). Zrodila se tedy roku 1863 „Matica slovenská“, která vedla k dalšímu sblížení Čechů a Slováků, neboť Češi reagovali na výboje a pohnutky slovenského národa proti maďarské nadvládě velmi pozitivně (Novotný, 1968, s. 182-183). „V roce 1862 se Jozef Viktorin a Ján Palárik obrátili na přípravný výbor spolku českých spisovatelů „Svatobor“ s žádostí o změnu stanov tak, aby se členy spolku mohli stát i Slováci, ovšem za předpokladu respektování spisovné slovenštiny.“ (Novotný, 1968, s. 183) K ochlazení vztahů mezi českým a slovenským národem přispěla násilná maďarizace Slováků. Ta měla za následek zpečetění osudu slovenské společnosti a zpomalení jejího vývoje (Čapka, 2000, s. 6). „Rakousko-maďarské vyrovnání roku 1867 zmařilo politické naděje Čechů a Slováků i ostatních utlačovaných národů. Bylo porážkou federalizačních snah české buržoazie... Znamenalo vítězství nacionalisticko-mocenských zájmů maďarských vládnoucích tříd...Prosincová ústava z roku 1867 rozdělila Čechy a Slováky do dvou státních celků ovládaných rakouskými Němci a Maďary, což vzájemné vztahy a spolupráci, zvláště v národně politickém hnutí, citelně komplikovalo.“ (Novotný, 1968, s. 184)

Květen 1868 byl významný především položením základního kamene Národního divadla v Praze, na kterém se svou přítomností podílelo značné množství slovenských představitelů (Novotný, 1968, s. 185). Přesto však vývoj obou zemí odlišovaly rozdílné možnosti, které vyústily u Čechů ve snaze o česko-rakouské vyrovnání, kterému slovenský národ s nadějí přihlížel, neboť v něm spatřoval jistou únikovou cestu z maďarského područí a útisku (Novotný, 1968, s. 186). „Na bezohledné útoky maďarské vlády a úřadů proti slovenským školám a kulturním institucím reagovala okamžitě česká veřejnost, která měla novou příležitost prokázat upřímnou solidaritu s utlačovanými Slováky.“ (Novotný, 1968, s. 186)

Důležitost Slováků pro Čechy a pocit nezbytnosti bezprostředního kontaktu se slovenským národem vyzdvihovali spisovatelé a osobnosti jako např. Adolf Heyduk nebo Josef Holeček: „zakladatelé slovakofilského hnutí v českých zemích, které až do poloviny 90. let zůstávalo omezeno na poměrně úzký okruh české národní inteligence, přispívali k šíření vědomí česko-slovenské sounáležitosti, seznamovali českou veřejnost se životem slovenského národa a jeho těžkým osudem.“ (Novotný, 1968, s. 188)

---

² Štefan Marko Daxner- V službe národa. [online]. [cit. 3. 3. 2012]. Dostupné na Internetu: <http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1457/Daxner_V-sluzbe-naroda/1>

Konec 19. století znamenal počátky formování nové politicko-kulturní „obce“, která svou činnost uvedla do provozu úsilím o spolupráci obou národů. Dosvědčujícím důkazem byla Národopisná výstava, která se konala v Praze roku 1895 a která byla výrazem: „...*kmene československého v Čechách a na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku.*“ (Čapka, 2000, s. 6) Ke konci 90. let 19. století se začala angažovat v československé otázce skupina politických osobností v čele s T. G. Masarykem, který vnímal kulturně politickou situaci na Slovensku negativně. „*Slovenský národní život chtěl oživit a rozproudit založením nového časopisu. Spíše než u starší generace slovenských politiků vzdálených života lidu a jeho zájmů naše pro tyto plány pochopení u slovenských studentů v Praze a ve Vídni.*“ (Novotný, 1968, s. 190) Dozajista důležitým faktem se stala skutečnost, že roku 1898 byla založena Československá jednota, jejíž přívrženci získali pod svá křídla centrální organizační bod, jímž se stal časopis Hlas, který byl založen v červnu 1898. Posláním tohoto masarykovského středobodu politické a kulturní existence byla myšlenka spolupráce českého a slovenského národa (Čapka, 2000, s. 7).

1.6 20. století

Slovenská otázka kulminovala v oblasti jak ekonomicko-hospodářské, tak politicko-kulturní, přičemž Slováci živořili v mnohem obtížnějších životních podmínkách než Češi. „*V popředí slovenské politiky stály takové problémy, které již česká politická reprezentace měla v podstatě dořešené, jako např. záchrana a znovuvybudování národního školství. Vždyť už v roce 1875 byly zrušeny poslední slovenské střední školy (univerzitu v moderním slova smyslu Slováci nikdy do té doby neměli)*...“ (Čapka, 2000, s. 7)

1.6.1 Období první světové války

V období před první světovou válkou se kooperativní vztah českých a slovenských národů rozvíjel pomalu. Ke zlepšení vztahů mezi Čechy a Slováky dopomohly bezpochyby tzv. luhačovické porady Československé jednoty, které se pořádaly a organizovaly již od roku 1908. Jednalo se o: „*porady českých a slovenských činitelů*“ (Čapka, 2000, s. 8), které se věnovaly především řešení oboustranných vazeb mezi Čechy a Slováky, co se kulturní, politické a stejně tak ekonomicko-hospodářské sféry týče (Čapka, 2000, s. 8). Začátek první světové války znamenal ústup od myšlenky spojení obou národů pod ochrannou politickou správou Rakouska-Uherska. Předkládaný problém a současně možnost vyřešení dosavadní nejisté situace představovalo právě sloučení Čechů a Slováků v jeden samostatně fungující stát, který by spojoval dva sobě blízké, přesto odlišné národy (Čapka, 2000, s. 8). „*Čím déle trvala válka a čím větší byly lidské oběti, tím silněji si Češi a Slováci uvědomovali,*

že Rakousko-Uhersko není a nemůže být „jejich“ státem, a tím více byli ochotni přijmout myšlenku jeho likvidace.“ (Rychlík, 1997, s. 42)

Očekávání významných mužů, jako např. T. G. Masaryka, dále pak Edvarda Beneše nebo Milana Rastislava Štefánika na vysvobození Čechů a Slováků z této tíživé situace podléhala jedinému, tedy porážce Rakouska-Uherska, tím nepřímo následnému rozdělení země Rakouska-Uherska. Následně vypracoval Tomáš G. Masaryk memorandum ve spolupráci se slavistou skotského původu, R. W. Seton-Watsonem. Masaryk obhajuje české země jakožto schopný stát, který unese svou samostatnost na svých bedrech, *„přičemž připojení Slovenska k českému státu je zdůvodňováno přirozeným právem... V podobném duchu se neslo i Masarykovo vystoupení v Ženevě 6. července 1915 u příležitosti oslav 500. výročí upálení Jana Husa.“ (Čapka, 2000, s. 8)* Memorandum však nezískalo ohlas, v jaký Masaryk doufal (Rychlík, 1997, s. 44).

V době utváření odboje Čechů a Slováků v zahraničí docházelo nepochybně k rozepřím mezi oběma národy, převážně co se budoucnosti vztahu obou státoprávních jednotek týká. Roku 1907 byla založena tzv. Slovenská liga, kterou představovali američtí Slováci a která zahrnovala téměř veškeré organizace. Právě „liga“ pak řešila jeden z nejvážnějších problémů, které v komunikaci mezi národy nastaly (Čapka, 2000, s. 8). *„Z iniciativy Slovenské ligy došlo 22. října 1915 v Clevelandu k uzavření dohody s Českým národním sdružením o budoucím státoprávním vztahu mezi Čechy a Slováky; přijatý program předpokládal spojení obou národů ve federativním svazku se zaručenou autonomií Slovenska..., tedy odmítl Masarykovy memorandové návrhy z let 1914 – 1915.“ (Čapka, 2000, s. 9)* „Slovenská liga od začátku odmítala myšlenku, že nový československý stát by měl být obnovením někdejšího českého státu rozšířeného o Slovensko...“ (Rychlík, 1997, s. 46) Ještě na začátku roku 1917 věřila česká politická veřejnost v „záchranu“ Rakouska-Uherska. Zasedání říšské rady změnilo dosavadní postoje a domněnky a uvedlo v životnost tzv. státoprávní prohlášení, které pojednávalo o sloučení Čech (včetně Moravy a Slezska) a Slovenska pod záštitou federalizovaného Rakouska (Čapka, 2000, s. 10).

1.6.2 Meziválečné období

Rokem 1918 se otevírá další období česko-slovenské vzájemnosti, které vyústuje ve vznik společného státu obou národů. Význam Pittsburghské dohody z 30. května 1918 se nacházel hlavně ve skutečnosti vzniku československého státu s vlastní ústavou a vědomím funkční republiky v závislosti na svrchovaném postavení Slováků. 28. 10. 1918 deklaroval Národní výbor československou samostatnost (Čapka, 2000, s. 10-11). Slovenský národ byl

tedy spasen před hrozbou násilné maďarizace (Rychlík, 1997, s. 60). „Vznik československého státu na podzim roku 1918 byl zákonitým dovršením staletého osvobozovacího úsilí českého a slovenského národa, národů, které vyrůstaly ze společných kořenů a u kterých ani po rozpadu Velké Moravy nezaniklo vědomí osudové sounáležitosti.“ (Gosiorovský, 1979, s. 71)

Teorie čechoslovakismu jakkoliv formulovaná spočívala ve spojení Čechů a Slováků v jeden oficiální národ, který si však udržoval osobitou podobu jazyka a jiné zvláštnosti. „Soužití ve společném státě mělo zajistit postupné vyrovnávání rozdílů v kulturním a ekonomickém vývoji... Prosazování tzv. čechoslovakismu nelze považovat za záměr odsunout slovenštinu i slovenskou svébytnost na vedlejší kolej a nahradit je spisovnou češtinou či všeobecným zaváděním české kultury. Oba jazyky zůstaly po dobu první republiky naprosto rovnoprávné, i když se na slovenských školách vyučoval oficiálně „československý jazyk a literatura“.“ (Čapka, 2000, s. 12) Slovenský i český jazyk byly oficiálně uznány úředními jazyky na území celého Československa zákonem, který byl usnesen 29. 2. 1920 a díky němuž si ČSR vypěstovala základ pro jazykový dualismus (Čapka, 2000, s. 12).

Nedostatek proškolených zaměstnanců ve sféře slovenské učené veřejnosti musel vést k nevyhnutelnému stěhování českých kantorů a úřednických osob na Slovensko. Následujících deset let se na slovenských divadelních prknech hrála představení převážně v češtině. Slovenština byla často, avšak neúmyslně, opomíjena. První léta samostatné Československé republiky přinesla na slovenskou stranu značné zlepšení životních podmínek a to jak výstavbou nových školských zařízení, tak jejich rekonstrukcemi. Do deseti let bylo na Slovensku vytvořeno kvalitní školství. Důsledkem toho byla také roku 1919 v Bratislavě vybudována Komenského univerzita (Čapka, 2000, s. 15). Problém nastal, jakmile se Slovákům znelíbilo, že vlivem českého „manipulativního gesta“ docházelo postupně k odstraňování působení církve na slovenských školách. Na Slovensku zesílil vliv Slovenské ľudové strany (SLS, později HSLS³) směrem k potřebě jistého autonomního uvědomění (Čapka, 2000, s. 16).

1.6.3 Události druhé světové války

„Události z konce září 1938 urychlily cestu k prosazení autonomie. Mnichovský diktát⁴ z 29. září dále oslabil pozici čs. vlády při jednáních o slovenské otázce...“ (Čapka, 2000,

³ „A od této chvíle SLS (od roku 1925 Hlinkova slovenská ľudová strana - HSLS) přistoupila k razantnějším formám při prosazování požadavku autonomie.“ (Čapka, 2000, s. 17)

⁴ „Mnichovský diktát na podzim roku 1938 a rozbití Československa na jaře 1939 byly národní porážkou jak českého, tak i slovenského národa. Český národ byl přímo okupován hitlerovským fašismem, slovenský národ v tzv. slovenském státě se dostal do ponižujícího postavení hitlerovského satelita.“ (Gosiorovský, 1979, s. 115)

s. 21) Žilinský protokol, podepsaný 6. 10. 1938 uvedl v platnost autonomní postavení Slovenska. Následujícího dne došlo ke jmenování vlády, již hlavním představitelem se stal Jozef Tiso. „*Slovensko začalo fungovat jako autonomní složka státu, který se začal nazývat Česko-Slovensko.*“ (Čapka, 2000, s. 21) Postupně vznikaly tzv. národní výbory, které slovenské území vymaňovaly z přebytku českého vlivu, tedy došlo k masivnímu vyhánění českého obyvatelstva ze Slovenska. Slovenská varianta politického režimu se odrazila ve vztahu Slováků k Čechům a naopak. Hlavním důvodem, vyjma důsledků mnichovského diktátu, se ukázala skutečnost, že se Slováci rozhodli svalit veškeré problémy a to, co k nim vedlo, na český národ. Situace se dotkla i některých kantorů bratislavské univerzity. Tato sabotáž českých učenců vedla k zákazu vykonávání jejich pracovních povinností. Nejednalo se však o jednohlasné reakce. Našlo se množství lidí, kteří opovrhovali tímto neadekvátním zásahem (Čapka, 2000, s. 22).

Problém v komunikaci mezi Čechy a Slováky zostřil také nátlak ze strany Berlína, jenž na jedné straně nabádal slovenské země k rostoucí potřebě odtrhnout se, na straně druhé atakoval pražskou vládu výčitkami, že není schopna zajistit si klid na „svém“ území, tj. myšleno na území Slovenska. Reakce pražského politického čela vyřešila poměry vojenským zásahem. 14. března 1939 podepsal prezident Hácha: „*akt o vojenské kapitulaci a prohlášení o tom, že se český národ dobrovolně odevzdává pod ochranu Německé říše. Následujícího dne byly české země tzv. druhé republiky okupovány a příštího dne připojeny jako tzv. Protektorát Čechy a Morava přímo k Německu.*“ (Čapka, 2000, s. 24)

Léta druhé světové války znamenala pro české země diktátorskou formu života v značně omezeném prostoru pro existenci. Naopak Hitlerem donucená „ochrana“ vykazovala určitou hodnotu, která navenek propagovala samostatnost Slovenské republiky v kontextu slovenské touhy po sebeurčení (Čapka, 2000, s. 25). „*Slovenský stát vznikl neočekávaně, v dané chvíli dokonce proti vůli většiny jeho obyvatel a navíc v podmínkách, které jej odsuzovaly k naprosté závislosti na nacistickém Německu.*“ (Rychlík, 1997, s. 173) Malá část pročeskoslovenských Slováků spatřovala v nastalých poměrech chybné kroky a postupně se začala utvářet v podobě občanských odbojových skupin. Deziluze a vystřízlivění slovenského obyvatelstva se projevil brzy po vstupu Slovenska do války na straně nacisticky orientovaného Německa (Čapka, 2000, s. 25).

Poté, co Slovensko po vypuknutí 2. světové války vstoupilo do boje po boku Německa, nepatřila otázka další existence slovenského státu či obnovy ČSR víceméně do rukou domácí politiky, nýbrž se odrazila v rovině zahraniční politiky osvětového západu. Edvard Beneš však i za cenu ztráty části území českých zemí prohlašoval na nejednom

shromáždění, že Slovensko nemůže zůstat osamocené. Vycházel ze zkušeností z dob okupace a masarykovského pohledu na vymanění se z německého zaklínění (Rychlík, 1997, s. 212, 214-216).

„Nastolení mocenského monopolu umožnilo komunistům po únoru 1948 prosadit v ústavě své vlastní představy. A právě v této chvíli došlo k rozporům a k rozdílům v názorech mezi českými a slovenskými komunisty... Nová Ústava 9. května z roku 1948 zůstala v poloze nedůvěry českých politiků – nacionalistů k slovenské společnosti, což znamenalo ústavní likvidaci principu „rovný s rovným“⁵. Pravomoce slovenských národních orgánů byly ještě více omezeny... Od „únorového vítězství pracujícího lidu“⁶ měla už veškerou rozhodovací moc ve svých rukou komunistická strana.“ (Čapka, 2000, s. 30)

1.6.4 Poválečné období

Šedesátá léta znamenala upevnění snah české strany o demokratizaci. Slovenští státoprávní zástupci se však orientovali spíše na uznání rovnoprávnosti Slováků. *„Na první místo položili proto Slováci v roce 1968 požadavek federalizace Československa, teprve za ní následovala demokratizace. Ústavní zákon o čs. federaci č. 143/1968 Sb., přijatý 27. října 1968 Národním shromážděním, přeměnil unitární stát s platností od 1. ledna 1969 ve federativní stát dvou rovnoprávných národů – Čechů a Slováků... Po svržení totalitního režimu vypluly na povrch některé problémy v česko-slovenských vztazích...“ (Čapka, 2000, s. 31 - 32) Rozepře mezi oběma národy se stupňovaly, neboť slovenští zástupci odkryli otázky odlišnosti, jak historické, tak společensko-kulturní. Tento výraz negativismu ze slovenské strany byl Čechy vnímán v záporných hodnotách a současně k němu byl připojován náznak projevu jistého nacionalismu (Čapka, 2000, s. 32).*

1.7 21. století

„Národní svébytnost jak Čechů, tak Slováků nebyla od listopadu 1989 nikým zpochybněna. Brzy se však objevil požadavek slovenských poslanců na „pomlčku“ uprostřed názvu státu. Bylo zřejmé, že pod povrchem tohoto zdánlivě malicherného sporu o název státu se asi nachází něco vážnějšího – spor o identitu Slováků a o samotnou integritu státu; tato skutečnost byla českou veřejností přijímána s rozpaky...“ (Čapka, 2000, s. 33)

---

⁵ „Ústava 9. mája bola prejavom nedôvery voči Slovensku, objektívne bola vyjadrením vedúceho postavenia českého národa v republike, čo, pochopiteľne, odporuje zásade „rovný s rovným“.“ (Barto, 1968, s. 228)

⁶ „11. února se komunisté, poté co zemědělský výbor sněmovny neschválil jejich návrh zákona o nové zemědělské reformě, omezující vlastnictví půdy na 50 ha a vyvlastňující veškerou půdu těch, kteří na půdě nepracovali, rozhodli svolat na 16. únor sjezd rolnických komisí... Komunisté se pak zaměřili na vyvolávání nátlakových akcí, které měly donutit prezidenta Beneše, aby demisi přijal a vládu doplnil z levicových politiků stran Národní fronty, ochotných spolupracovat s komunisty. Sjezd závodních rad 22. února vyhlásil na 24. únor generální stávkou a postuloval požadavek znárodnění podniků nad 50 zaměstnanců. 25. února Beneš kapituloval.“ (Rychlík, 1998, s. 115)

17. 11. 1989 proběhla manifestace studentů u příležitosti 50. výročí uzavření vysokých škol nacisty na českém území. Manifestace přerostla v demonstraci, která skončila policejní zásahem. Demonstrace přerostla následně až v manifestační generální stávkou (Rychlík, 1998, s. 302). „*Situace se vyvíjela směrem k masové občanské neposlušnosti, se kterou si stranické vedení nevědělo rady.*“ (Rychlík, 1998, s. 303) 19. listopadu 1989 se ustavilo v Praze Občanské fórum. Ještě toho dne bylo přijato prohlášení „*opírající se o text navržený Václavem Havlem*“ (Rychlík, 1998, s. 303). Zpočátku se komunisté snažili zastavit pronikání myšlenek na demonstraci navazujících či dokonce ji podporujících na Slovensko, avšak vzkaz „sametové revoluce“ se dostal na patřičná místa, i přes snahu vyličit pražskou záležitost jako nevztahující se k Slovákům. Ba dokonce lze zmínit studentské nepokoje v Bratislavě již 16. 11. 1989, o nichž neměli pražští studenti zdání. Nutná změna v postu prezidenta vedla k „sesazení“ Gustava Husáka a 29. 12. 1989 se stal hlavou státu Václav Havel (Rychlík, 1998, s. 306 - 307).

Dohoda z 26. 8. 1992 znamenala přesun k opětovnému rozdělení federace. „*20. července t. r. abdikoval prezident V. Havel a ČSFR zůstala bez „hlavy státu“ ... 25. listopadu 1992 Federální shromáždění odhlasovalo zánik ČSFR k 1. lednu 1993...*“ (Čapka, 2000, s. 34) Vznik dvou samostatných států, jenž proběhl v relativním poklidu, vedl tímto k domněnce, že obě svobodné a demokratické republiky jsou nyní schopné vést svůj osud mimo věčné dilema o převaze jednoho státu nad druhým (Čapka, 2000, s. 34).

Jak podotýká K. Musilová (1999, s. 94), nacházejí se český a slovenský jazyk po rozdělení česko-slovenské federace v ojedinělé situaci. Česko-slovenské vztahy pomalu a jistě uhasínají, avšak stále zde zůstává určitá tendence zachovat spojení těchto sobě natolik podobných jazyků. V omezeném množství jsou na českém území k dostání dvojjazyčná periodika. „*Na Slovensku jsou běžně k dostání české, česky psané nebo dvojjazyčné tiskoviny (MF Dnes, Mladý svět, Reflex, ABC, Bravo, Mosty a další), naproti tomu dostupnost slovenských tiskovin u nás je mizivá.*“ (Musilová, 1999, s. 94) Rok 1993 byl přelomový i pro školské otázky, neboť dřívější snahy o vzájemném podvědomí o sousedním jazyku byly utlumovány. Z učebnic českých žáků se ztratily slovenské texty. Ovšem naproti tomu slovenští žáci nebyli o ukázkách českých textů ochuzeni a možnost s nimi pracovat jim i nadále zůstala. (Musilová, 1999, s. 94-95) Častější kontakt Slováků s českým jazykem oproti minimálním stykům slovenštiny s Čechy se projevil i v následujících údajích. Bylo zjištěno, že: „*podle statistické analýzy z r. 1998 mladí Slováci (15-25 let) vykazují o 17% vyšší úroveň pasivního bilingvismu ve vztahu k češtině než Češi ke slovenštině.*“ (K. Musilová, 1999, s. 95)

2 Vývoj žáka druhého stupně

Dospívání je obdobím v životě, které je velmi obtížné rozčlenit, i proto jej různé literatury dělí rozdílně. I. Binarová přijala rozdělení do tří skupin. První skupinu tvoří děti nacházející se v období prepuberty, druhou pubescenti a třetí adolescenti (2008, s. 101). My se budeme zabývat pouze prvními dvěma skupinami, neboť se týkají věkové hranice žáků, kteří tvořili zkoumaný vzorek, tedy vyplňovali dotazníky (viz kapitola 3).

Obecně se nahlíží na toto období vývoje dětí jako na nejbouřlivější část rozvoje jejich osobnosti a schopností. Přechod mezi dětstvím a světem dospělosti je zpravidla obtížný a během této doby jsou na dítě kladeny nároky a požadavky společnosti dospělých, které dospívající jedinci zprvu odmítají, posléze akceptují a zároveň se přizpůsobují okolnímu světu, vytváří si vlastní představu života a zjišťují, co od něj očekávají. Časové rozpětí začátku dospívání je proměnlivé a stejně tak se liší i rychlost jeho průběhu (Binarová, 2008, s. 101).

2.1 Prepuberta

Prepuberta nastupuje mezi 10. (u dívek) a 11. (u chlapců) rokem věku. U dívek se zpravidla jedná o kratší dobu tohoto procesu vývoje a většinou i s mírnějšími příznaky. Vlivem biologických proměn, hormonálních proměn, ovlivňuje jednání prepubescenta sexuální pud. Silněji ovlivňuje chování chlapců. Působení sexuálního pudu má vliv na nepřiměřenou rozkolísanost v jednání, která vede až k labilním projevům, co se emocionální stránky týče (Binarová, 2008, s. 103). „*S endokrinními změnami pak souvisí zvýšená citová vzrušivost tohoto období. Nastává zrychlený tělesný růst, týkající se zvl. u dívek, i druhotných pohlavních znaků. Fyziologické změny souvisí nepřímo s ostatním vyspíváním. Duševní vývoj spěje k dovršení úrovně myšlenkových operací.*“ (Čačka, 1997, s. 73) Dítě v období prepuberty často střídá nálady. Projevuje se někdy dostatečně nahlas hrubým chováním, případně apaticky, kdy neprojevuje žádný zájem. Fyzický a psychický vývoj nejsou rovnoměrné. Vývoj po fyzické stránce předchází rozvoji psychiky. Významnou součástí tohoto období vývoje se pro dítě stává fantazijní složka myšlení. Ta propojuje skutečný svět s imaginární realitou, kterou prepubescenta prožívá uvnitř sebe (Binarová, 2008, s. 103).

„*U prepuberty začíná schopnost usuzovat hypoteticko-deduktivně a vyvozovat logické závěry... S těmito změnami v myšlení souvisí i rozvoj logické paměti, kdy dítě opouští memorování textů bez pochopení souvislostí. Zvláště chlapci mají ve větší míře nechuť mechanicky si zapamatovat učivo. Začíná se objevovat samostatnost v myšlení a kritičnost*

vůči dospělým v tom smyslu, že je zpochybňována jejich autorita... postřehne rozpory mezi verbálním projevem a uskutečňovanou aktivitou dospělých.“ (Binarová, 2008, s. 104) V době, kdy u dětí nastává prepuberta, začínají se zároveň osamostatňovat. Odpoutávají se od rodičů, vítají spíše racionálnější přístup ze strany dospělých, především rodičů. Často se hádají i s přáteli, kamarádství uzavírají krátká, soustředí se do oddělených čistě dívčích nebo chlapeckých skupin. Důvodem bývá i náskok dívek ve vyspělosti před chlapci (Binarová, 2008, s. 105).

2.2 Puberta

Rozdíl ve vývoji z psychického a fyzického hlediska se začíná srovnávat. Rozvíjí se především psychika. Puberta je obecně označována za etapu proměny dospívajícího jedince v zralého jedince, přičemž se jedná hlavně o dozrávání pohlavní, kdy se z dítěte po stránce biologické stává vyspělý jedinec schopný reprodukce. Ačkoli je pro toto období, stejně jako pro předchozí, typické, že se pubescent potýká s výkyvy nálad a emocionální labilitou, jde o umírněnější variantu, kdy záleží na postoji a reakcích dospělých (Binarová, 2008, s. 105 - 106).

Období puberty ovlivňuje také percepční schopnosti pubescentů. Zvláště u chlapců se jedná o obtížnější reprodukci tónů a problémy, které se vztahují k mutaci hlasu, kdy se hlas snižuje přibližně o jednu oktávu. Značně se rozvíjí logická paměť. Paměťové schopnosti jsou zaměřeny na logické souvislosti. Mechanické učení ztrácí na efektivitě, váže se na kratší dobu. Pubescenti si vybírají, co si chtějí zapamatovat, učení a zapamatování je ovlivněno jejich zájmem o poznatky. Lépe si uchovávají v paměti to, co je zaujalo (Binarová, 2008, s. 106).

Jak píše I. Binarová: *„Význam fantazijní reprodukce přetrvává z předchozího období, projevuje se svou nápaditostí a originálností. Jsou schopni při zadání úkolu volit neotřelé a jedinečné postupy.“* (2008, s. 107) Myšlení je ovlivněno zvýšenou úrovní schopnosti využití abstrakce. Pubescent se soustřeďuje na to, co jej zajímá, tedy prosazuje sebezdokonalení v oblasti, která je mu blízká. Vývoj inteligence se končí přibližně k 16. roku jedince (Binarová, 2008, s. 107). *„Pubescent začíná hledat smysl života, všímá si a zkoumá hodnoty, které se okolo jeho osoby objevují, zkoumá jejich hloubku, trvalost a významnost pro život. Porovnávání a hodnocení sebe sama napomáhá tomu, že se snaží hlouběji poznat pohnutky druhých lidí, hodnotit jejich charakterové vlastnosti.“* (Binarová, 2008, s. 107)

Doba puberty poukazuje v pubescentově myšlení na racionální stránku věci. Není pro něj přípustné, aby bylo chování lidí ovlivněno city, ačkoli sám podléhá emocionálnímu jednání.

Jeho názory jsou proměnlivé. Přesto však hledá rozumová vysvětlení situací, v nichž se nachází. Pojem zaštiťující období puberty je radikalismus, který se projevuje unáhlenými soudy a přejímáním obecně platných zákonitostí z minimálních zkušeností (Binarová, 2008, s. 107-108).

„Typické pro období dospívání je rozvoj vyšších citů morálních, estetických, přijímá mravní hodnoty vlastní rodiny a celé společnosti. Začínají se objevovat metafyzické úvahy o smyslu života, o morálních zásadách, o normách společnosti.“ (Binarová, 2008, s. 109)
Hlavním cílem pubescentů je odtrhnout se od rodičů, získat nezávislost. Tu spatřují ve vlastním rozhodování nebo v upevnění své pozice vyjádřením vlastního názoru v diskuzi, převážně s dospělými. Dospívající jedinci tak vyjadřují touhou po odlišení se (Binarová, 2008, s. 109).

3 Průzkum perceptivních kompetencí žáků 6. – 9. tříd ke slovenštině

Dotazníkové šetření bylo provedeno na třech základních školách a gymnáziu v Zlínském a Olomouckém kraji. Cílem bylo zjištění současného stavu bilingvních jazykových kompetencí žáků druhého stupně základní školy ke slovenskému jazyku. Šetření se účastnilo celkem 264 respondentů. Dotazník vyplňovali žáci Gymnázia Kojetín, ZŠ Komenského Kroměříž, ZŠ Řezníčkovy v Olomouci a ZŠ ve Zborovicích.

Počet žáků v jednotlivých školách a jeho vyjádření v procentech

	Žáci		Dívky		Chlapci	
	počet	%	počet	%	počet	%
Gymnázium Kojetín	97	36,74	51	52,58	46	47,42
ZŠ Komenského Kroměříž	40	15,15	16	40,00	24	60,00
ZŠ Řezníčkovy Olomouc	76	28,79	41	53,95	35	46,05
ZŠ Zborovice	51	19,32	29	56,86	22	43,14
Školy celkem	264	100	137	51,89	127	48,11

Tabulka č. 1

Počet jednotlivých tříd a vyjádření v procentech

Třídy	Počet žáků	%
6.	57	21,59
7.	79	29,93
8.	74	28,03
9.	54	20,45
Celkem	264	100

Tabulka č. 2

3.1 Přípravné práce

Průzkum probíhal v těchto dnech:

4. - 6. 4. 2011	ZŠ Řezníčkova	Olomouc	5 skupin
28. 4. 2011	ZŠ Komenského	Kroměříž	2 skupiny
16. - 17. 5. 2011	ZŠ	Zborovice	4 skupiny
14. - 16. 6. 2011	Gymnázium	Kojetín	4 skupiny

Pro získání potřebných údajů jsme využili metodu dotazníků. Data získaná pomocí této metody jsou seřazena v logické posloupnosti tak, aby byla přehledná a bylo snadné z nich vyčíst potřebné informace. Forma dotazníků byla zvolena již z toho důvodu, že všechny dotazované skupiny byly časově a prostorově omezeny. Úvodní část dotazníku byla brána jako jednodušší část, jejímž účelem bylo zjistit, jaké podvědomí mají žáci druhého stupně o slovenských osobnostech a pořadech a jaké vztahy udržují s příbuznými nebo známými, kteří žijí na Slovensku. V úvodu byl dětem ponechán čas pro vyplnění první části dotazníku. Vyučující nám vyšli vždy v plné míře vstříc zajištěním prostor vybavených dostatečnou technikou.⁷

Vždy pracoval každý žák samostatně. Žákům byly rozdány dotazníky (viz příloha č. 1) a pomocný přepis videa (viz příloha č. 2). Po zhlédnutí videa dostali žáci pokyn, aby započali pracovat. Jejich úkolem bylo zodpovědět, resp. částečně podle kontextu a na základě pasivní znalosti slovenského jazyka, pět otázek, které se vázaly ke zhlédnuté videonahrávce. Další části dotazníku byly čtyři texty a otázky, které se k nim vázaly. Účelem této části dotazníku bylo zjistit, zda jsou žáci 6. – 9. tříd schopni vnímat přečtený text a správně jej pochopit, stejně tak byla zkoumána jejich pasivní znalost slovenského jazyka na základě náhodně vybraných slov z těchto textů. V poslední části dotazníku bylo úkolem žáků prohlédnout si obrázky a přečíst si popisky k nim. K oběma obrázkům pak byly přiřazeny jedna nebo dvě otázky, na které žáci odpovídali.

Všechny školy jsme oslovili dostatečně dlouho dopředu. Vedení škol nám umožnilo provést dotazníkové šetření u každé skupiny vždy v jedné vyučovací hodině (45 min). Po skončení šetření jsme vždy poděkovali jednotlivým vyučujícím a stejně tak vedení školy, které nám umožnilo průzkum provést.

---

⁷ Pro přehrávání videa byly využity stolní počítače v učebnách. Případně bylo možné spustit video z internetové stránky youtube.com, kam jsme pro jistotu video také uložili.

3.2 Průvodní dotazník

1) Byl (a) jsi někdy na Slovensku?

Z celkového počtu respondentů zodpovědělo tuto otázku kladně 211 odpovídajících, z nichž 22 jezdí na Slovensko pravidelně. 84 dotázaných uvedlo, že navštívili Slovensko minimálně jednou v životě. Několikrát za život bylo na Slovensku 105 žáků z těch, kteří na tuto otázku odpověděli.

2) Žije někdo z tvé rodiny nebo tvých přátel na Slovensku?

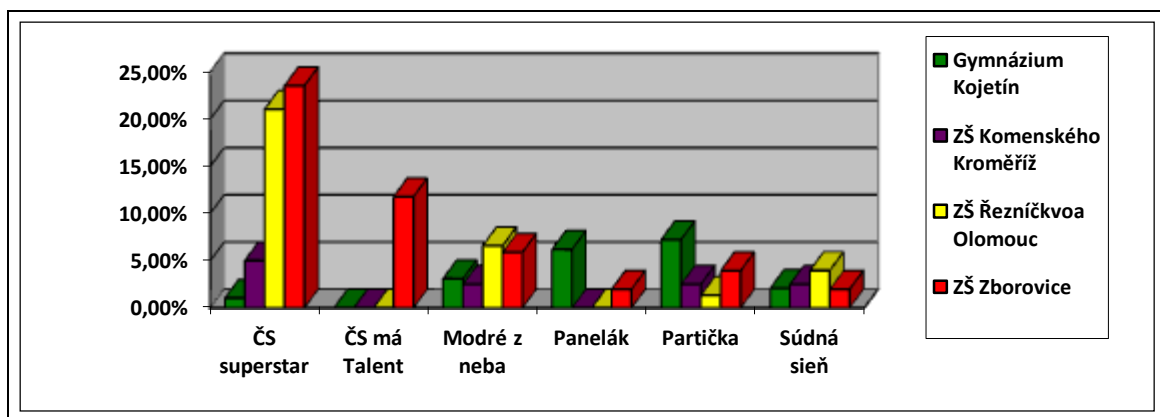
Kladně tuto otázku zodpovědělo 103 dotázaných. Ze ZŠ Komenského v Kroměříži odpovědělo „ano“ 12 žáků. Děti ze ZŠ Řezníčkovy Olomouc odpověděly 29x „ano“. Žáci ZŠ Zborovice označili kladnou odpověď 27x. Žáci Gymnázia v Kojetíně uvedli kladnou odpověď v 35 případech.

2a) Pokud ano, jak komunikujete?

Ze 103 respondentů, kteří odpověděli kladně na předchozí otázku, uvedlo 56 žáků, že spolu komunikují pomocí telefonu, 35 žáků uvedlo, že si píše přes e-mail. 49x se v dotazníku objevila odpověď „chat“. S rodinou nebo přáteli na Slovensku si dopisuje 8 dotázaných.

3) Sleduješ některé slovenské pořady? Které?

Nejčastěji uváděným pořadem, který zmínili žáci Gymnázia Kojetín, byl pořad Partička. Žáci ZŠ Komenského v Kroměříži uvedli hudební pořad Česko-slovenská superstar. Stejně tak ZŠ Řezníčkova Olomouc a ZŠ Zborovice.

Graf č. 1

4) Čteš některé slovenské noviny, časopisy, magazíny apod.? Které?

Na tuto odpověděl kladně jeden žák z dotázaných na Gymnáziu Kojetín. Ze ZŠ Komenského Kroměříž neoznačil odpověď „ano“ ani jeden žák. Ze ZŠ Řezníčkova v Olomouci odpovědělo, že čte nějaké slovenské noviny nebo časopisy, 8 respondentů.

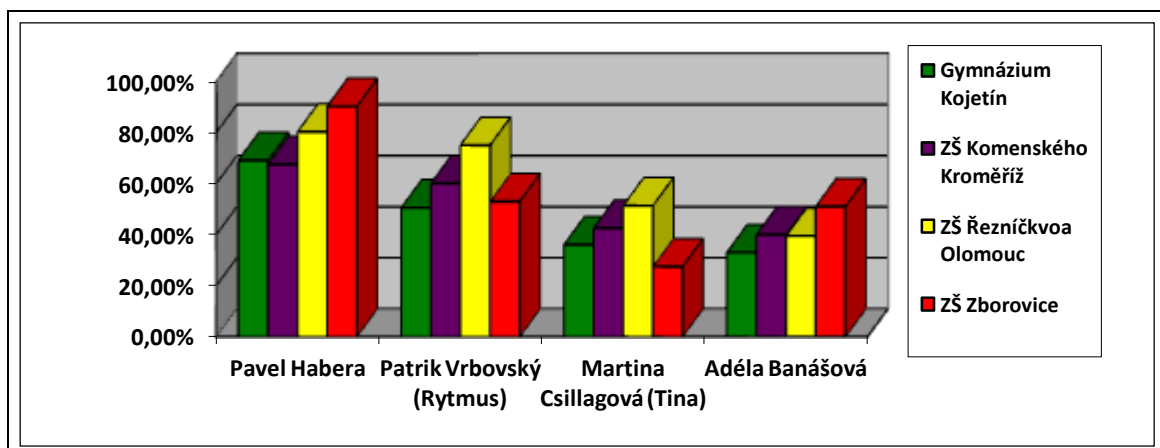
Ze ZŠ Zborovice kladně odpověděli dva žáci. Nejčastěji zmíněným tiskem, případně internetovým portálem byl šport.sk. Z tisku pak byly zmíněny časopisy Blesk pre ženy, Chvilka pre teba, Nový čas nebo SME.

5) Rozumíš slovensky?

13 dotázaných žáků všech 4 škol se domnívá, že rozumí slovensky velmi dobře. Kolonku „Některá slova neznám“ zvolilo 172 žáků. 83 respondentů uvedlo, že zná jen některá slova a 2 žáci uvedli, že nerozumí vůbec.

6) Které slovenské osobnosti (zpěváky, herce, moderátory, sportovce apod.) znáš?

Nejčastěji uváděnou osobností, kterou zmínili žáci všech čtyř škol, byl Pavel Habera. Další osobností, která utkvěla žákům v paměti, byl Patrik Vrbovský alias Rytmus. Další pozice zaujala jména Martina Csillagová alias Tina a Adéla Banášová. Tato čtveřice se opakovala ve všech dotaznících. Dalšími jmenovanými osobnostmi pak byly např. Katarina Knechtová s kapelou Peha, Miro Šmajda, Martin Rausch (Pycó), Dara Rolins, Zdeno Chára, Miroslav Šatan, Jaro Slávik, Jožo Ráž a kapela Elán, hudební skupina No name aj.

Graf č. 2

Z úvodní části dotazníku jsme se dozvěděli, že žáci mají určité podvědomí o slovenských osobnostech, tiskovinách a pořadech vysílaných slovenskou televizí.

3.3 Zvolení podkladů a materiálu

Po vyplnění úvodní části dotazníku zhlédli žáci videonahrávku slovenského televizního večerníčku Mat'ko a Kubko. Byl použit sestřih⁸ několika dílčích částí večerníčku. Nahrávka děti zprvu pobavila, tedy zaujala. Autorkou knižního přepisu je Marianna Grznárová. Pořad

⁸ Videonahrávka byla sestřihána v programu Windows Movie Maker přenosného počítače autorky této práce. Dostupné na www: <http://www.youtube.com/watch?v=AtK3pl8uhhA>

získal ocenění Zlatá kniha roku 2001⁹. Zhlédnutí tohoto videa bylo podloženo přepisem videonahrávky.

Přiložené otázky korespondovaly se zhlédnutým videem, přičemž žáci měli za úkol podle situace a kontextu přeložit dané slovo ze slovenského jazyka do češtiny. Možnou nevýhodou této metody by se mohl být fakt, že někteří žáci se mohli více soustředit na zábavnější funkci videonahrávky než na samotný obsah. I proto jim bylo video puštěno dvakrát a zároveň dostali žáci do rukou přepis videonahrávky, který jim mohl sloužit jako opěrný bod. Pro tuto videonahrávku jsme se rozhodli, neboť je bližší cílové skupině dětí mezi 11. a 15. rokem, s ohledem na náročnost textu.

V další části dotazníku jsme se zaměřili na porozumění textu, kdy byly voleny texty, jak ze současných slovenských internetových zdrojů s tematikou dětem blízkou, tak text složitější, vyňatý z knihy. Poslední část dotazníku tvořily dva obrázky s humorným nádechem, které byly vybrány jak z důvodu pobavení a zaujetí žáků, tak z toho důvodu, že soustředěnost žáků klesá, čím delší dotazník je. Tudíž bylo nasnadě zvolit odlehčený závěr.

3.4 Struktura dotazníku

Při sestavování dotazníku jsme se zaměřili na celkovou schopnost porozumění ve slovenském jazyce. Propojili jsme jak význam otázky „co znamená“, tak kontext, na jehož základě bylo pro děti snazší otázku nejen pochopit, ale také ji zodpovědět. Horní část dotazníku spočívala v zaznamenání základních údajů o žácích, kteří zde vyplnili datum, kdy bylo dotazníkové šetření realizováno, název školy a třídu, kterou navštěvují, svůj věk a pohlaví. Pod těmito základními údaji byla vložena úvodní slova k samotným žákům. Následující řádky pak vyplnily otázky průvodního dotazníku. Tyto otázky měly za úkol zjistit, jaké je povědomí českých žáků o slovenských osobnostech, tisku a televizní působnosti, stejně tak pak o sociolingvistických podmínkách žáků. (viz 3. 2)

První část dotazníku kladla žákům otázky na základě zhlédnutého videa. Položeno bylo 5 otázek. Částečně byla v otázce i navozena situace z videonahrávky. Pátá otázka této série byla ošetřena tabulkou, resp. nabídkou, ze které žáci volili správnou odpověď.

Druhou část tvořily čtyři texty. První text byl vyňat z internetové článku o Manhattnu¹⁰. K prvnímu textu se vázaly tři otázky. První a třetí otázka vycházely z obsahu textu. Druhá se tázala na význam slova v textu uvedeném. Druhý text pojednával o filmu Jez, modlí se a miluj

---

⁹ *Maťko a Kubko* | *HLEDEJCENY.cz*. [online]. [cit. 3. 3. 2012]. Dostupné na Internetu:< <http://literatura-pro-nejmensi.hledejceny.cz/matko-a-kubko/>>

¹⁰ *Dromedar.sk* - *VIDEO Americký sen – to je New York* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné na Internetu:< <http://dromedar.topky.sk/cl/11225/790040/VIDEO-Americky-sen---to-je-New-York>>

v hlavní roli s Juliou Robertsovou¹¹. K tomuto textu se vázala pouze jedna otázka a to překlad zemí, které hlavní postava během filmu navštíví. Třetí text představoval nové album slovenské zpěvačky K. Knechtové¹². K tomuto textu se vázaly dvě otázky, nejprve výčet skladeb z alba a poté překlad slova, které bylo v textu užito. Poslední text odkazoval na knihu Jána Pohronského *Dievča z Poľska*¹³. Zde byly uvedeny dvě otázky, přičemž obě otázky podléhaly porozumění textu.

Třetí část dotazníku spočívala v obrázcích a popiscích u nich uvedených. K prvnímu obrázku, na němž je vidět manželka křičící na svého muže, je přiložena jedna otázka. Druhý obrázek ukazuje dva sousedy, kteří si povídají na zahrádce na políčku o bramborách. K tomuto obrázku se vztahují dvě otázky. Snažili jsme se vybírat slova k určení českého významu tak, aby byla převážně vyvoditelná z kontextu nebo situace.

3.5 Průběh dotazníkového průzkumu

Šetření bylo rozvrženo do jedné vyučovací hodiny. Stanovený časový limit byl naplněn. V úvodních minutách byli žáci seznámeni se základními informacemi, pokyny a náplní hodiny. Žáci byli požádáni, aby v rámci zachování pravdivosti dotazníků nepodváděli a neopisovali, neboť jen skutečné údaje zajistí kvalitu zpracovaného vzorku dotazníkového šetření. Některé skupiny projevily větší zájem než ostatní. Pokud nevěděly, kladly otevřeně otázky. Z důvodů časového omezení byla využita pomoc samotných žáků, jak při rozdávání, tak při sbírání již vyplněných dotazníků.

Po rozdání dotazníků jsme si společně vysvětlili, co se po nich žádá, tedy jim byly nahlas zopakovány pokyny, které byly předtištěny na samotném dotazníku. Poté jim byl ponechán čas na vyplnění základních údajů a průvodního dotazníku. Následně jim byla puštěna videonahrávka a poté rozdány přepisy videa v tištěné podobě. Videonahrávku jsme pustili ještě jednou, tentokrát se již všichni soustředili na video. Poté jim byl ponechán zbylý čas na vyplnění zbylých částí dotazníku. Jakmile měli všichni vyplněno, byli slušně požádáni, zda by mohli vyplněné dotazníky vysbírat a předat pisatelce práce. V každé skupině se našel minimálně jeden jedinec, který musel být upozorněn, aby nerušil ostatní nebo neopisoval. V době, kdy žáci sledovali video, bylo možné pozorovat, jak se na nahrávku soustředí, nebo ne. Ve zbylém čase jsme pak mohli pozorovat, jak žáci pracují. Všechny skupiny byly

---

¹¹ *Jedz, modli sa a miluj* | *Feminity.sk* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné na Internetu: <<http://feminity.zoznam.sk/c/823379/jedz--modli-sa-a-miluj>>

¹² *Katarína Knechtová predstaví na turné s Chinaski nové sólové skladby* | *Hudba.sk* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné na Internetu: <<http://hudba.zoznam.sk/spravy/2011-03-17-katarina-knechtova-predstavi-na-turne-s-chinaski-nove-solove-skladby>>

¹³ POHRONSKÝ, J. *Dievča z Poľska*. 1.vyd. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1972, 123 s.

ochotné spolupracovat. Někteří žáci projevili zájem o správné odpovědi, které jim byly poskytnuty.

Struktura vyučovací hodiny, v níž probíhalo šetření

1. Seznámení se s kolektivem skupiny, ve které jsme prováděli průzkum	2 min
2. Osvětlení pokynů k vyplnění dotazníku a sdělení potřebných informací	5 min
3. Vyplnění průvodního dotazníku	5 min
4. Zhlédnutí videonahrávky Mat'ko a Kubko (2:02) a rozdání prepisů videa	10 min
5. Vyplňování dotazníků žáky	20 min
6. Sběr vyplněných dotazníků, sdělení správných odpovědí, poděkování	3 min

3.6 Vyhodnocení výsledků šetření

Pro získání podkladů, z nichž zjistíme údaje o perceptivních kompetencích žáků 6. – 9. tříd ke slovenštině, jsme využili dotazníkovou metodu. Dotazovanými byli žáci druhého stupně základní školy. Celkový počet respondentů činil 264 žáků, 127 chlapců a 137 dívek. Největší část tvořili žáci sedmých tříd, bylo jich 79. Žáků osmých tříd bylo 74, z šestých tříd se účastnilo 57 dětí a žáků devátých tříd bylo 54. (viz tabulka č. 2)

Vyhodnocení dotazníku záviselo na metodě: správně kontra chybně nebo nevyplnil (a). Celkem mohl jeden správně vyplněný dotazník obstát se 16 body, přičemž část s videonahrávkou obsahovala maximálně 5 správných odpovědí, část s texty 8 možných správných odpovědí a poslední část s obrázky 3 správně zodpovězené otázky. Maximální počet bodů nezískal žádný žák. Tedy žádný žák neodpověděl správně na všechny otázky. Z celkového počtu 264 respondentů dosáhli 2 žáci 14 bodů. 13 bodů získali také 2 žáci, 12 bodů dosáhli 4 žáci ze všech škol. Nejnižšího počtu bodů, tj. 0, dosáhlo 5 žáků, rovněž 5 žáků získalo 1 bod, 2 bodů dosáhlo 11 žáků.

Většina dotazníků byla čitelná, občas žáci psali s gramatickými chybami. Ne vždy byly odpovědi čitelné, někdy nesrozumitelně formulované. Objevily se i případy, kdy byly k dotazníku přimalovány drobné kresbičky či nápisy. Žádné však neměly vulgární význam nebo podtext, jednalo se spíše o emotikony (smajlíky) apod.

3.7 Analýza výsledků (část I - videonahrávka)

V této části dotazníku měli žáci za úkol zhlédnout videonahrávku slovenského televizního večerníčku Mat'ko a Kubko a odpovědět na otázky uvedené v dotazníku. (viz příloha č. 1) První otázka zněla: *Kubko tvrdí, že hodně napršelo. Co podle něj poroste?* Správná odpověď

byla *pastva*. Druhá otázka: „*Čeho se bojí Kubko? že Mařko kukučku...*“, navazovala na slovo *nepopučil*, jemuž odpovídá český ekvivalent *nerozmáčkl*. Odpověď na třetí otázku zněla *ořech*, přičemž měla nahradit slovenskou variantu slovenského slova *orech*. Otázka č. 4 měla zaznamenat odpověď *kdeže* nebo *kdepak*. K otázce č. 5 měli žáci k dispozici tabulku s nabídkou českých ekvivalentů. Správná odpověď byla *ořechy*.

Žáci začali pracovat hned po prvním zhlédnutí videonahrávky, někteří až po druhém zhlédnutí. Všichni pracovali zároveň s přepisy nahrávky (viz příloha č. 2), které si rozdali po prvním zhlédnutí videa. Za každou správně zodpovězenou otázku mohli žáci získat jeden bod. Celkem tedy v této části bylo možné získat 5 bodů. Jako nejsnazší otázka se ukázala otázka č. 5, kterou správně rozřešilo 248 z 264 respondentů, tedy 93,94 %.

Celková úspěšnost v části I

škola/správná odpověď	A	%	B	%	C	%	D	%	E	%
Gymnázium Kojetín	10	10,31	7	7,22	72	74,23	5	5,15	93	95,88
ZŠ Komenského Kroměříž	5	12,50	0	0	28	70,00	0	0	38	95,00
ZŠ Řezníčkova Olomouc	9	11,84	0	0	48	63,16	3	3,95	68	89,47
ZŠ Zborovice	8	15,69	2	3,92	36	70,59	2	3,92	49	96,08
Celkem	32	12,12	9	3,41	184	69,70	10	3,79	248	93,94

Tabulka č. 3

Celková úspěšnost v části I (souhrnně)

škola/úspěšnost	max. správných odpovědí	počet správných odpovědí	%
Gymnázium Kojetín	485	187	38,56
ZŠ Komenského Kroměříž	200	71	35,50
ZŠ Řezníčkova Olomouc	380	128	33,68
ZŠ Zborovice	255	97	38,04
Celkem	1320	483	36,59

Tabulka č. 4

Celková úspěšnost jednotlivých tříd v části I

Ročník	max. správných odpovědí	počet správných odpovědí	%
6.	285	91	31,93
7.	395	143	36,20
8.	370	145	39,19
9.	270	104	38,52
Celkem	1320	483	36,59

Tabulka č. 5

K nejlepším výsledkům v této části dotazníku dospěli žáci Gymnázia Kojetín, kteří získali nejsilnější procentuální zastoupení v počtu správných odpovědí. Žáci odpověděli 187x správně, tedy v této části uvedli 38,56 % správných odpovědí. Druhý nejlepší výsledek získala ZŠ Zborovice s 38,04 %. Z jednotlivých ročníků se nejlépe umístili žáci osmých tříd s 39,19 %.

3.8 Analýza výsledků (část II – ukázky textů)

V této části dotazníku měli žáci před sebou čtyři odlišné texty, které měli za úkol si přečíst. Pod těmito texty byly položeny otázky k textům se vztahující. (viz příloha č. 1) K prvnímu textu patřily tři otázky, které navazovaly na obsah textu, případně z něj vycházely. Text označený a, tedy první text, popisoval část města New York, Manhattan, který se nachází v USA¹⁴. Otázka č. 1, která se k tomuto textu pojí, zní: *Co se děje v kotli?*. Druhá: *Co je/jsou to „pracovne“?* Třetí otázka, která vycházela z textu a: *Manhattan je označován jako nádoba. Co všechno v ní nalezneme?* Druhým textem byl stručný obsah filmu *Jez, modli se a miluj*¹⁵, ke kterému se pojila jedna otázka: *Které země/místa během cest navštíví?* Text c se soustředil na nové album slovenské zpěvačky K. Knechtové¹⁶ a vázal k sobě dvě otázky. Za první: *Kolik překvapení čeká na fanoušky?* Za druhé jsme se ptali: *Co to znamená „najmä“?* Poslední text čerpal z knihy Jána Pohronského *Dievča z Poľska*¹⁷. Otázka č. 1 vztahující se k tomuto textu zněla: *Co řekl Paľo Žofce?* Druhá otázka byla: *Co udělal Paľo během rozhovoru?*

Žáci v této části dotazníku pracovali sami. Dotazník navazoval na část I dotazníku bez časového předělu. Všichni pracovali nerušeně. Za každou správně zodpovězenou otázku mohli žáci získat jeden bod. Celkem tedy v této části bylo možné získat 8 bodů. Jako nejsnazší se ukázala otázka c1 - *Kolik překvapení čeká na fanoušky?*, kterou správně rozřešilo 158 z 264 respondentů, tedy 59, 85 %.

Správné odpovědi části II

a1 - *Co se děje v kotli?*

- **vře to**

a2 - *Co je/jsou to „pracovne“?*

- **prádelny**

a3 - *Manhattan je označován jako nádoba. Co všechno v ní nalezneme?*

- **všehochuť nejrozmanitějších kultur, barev pleti, vůní či náboženství**

---

¹⁴ *Dromedar.sk* - VIDEO Americký sen – to je New York [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné na Internetu: <<http://dromedar.topky.sk/cl/11225/790040/VIDEO-Americky-sen---to-je-New-York>>

¹⁵ *Jedz, modli sa a miluj | Feminity.sk* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné na Internetu: <<http://feminity.zoznam.sk/c/823379/jedz--modli-sa-a-miluj>>

¹⁶ *Katarína Knechtová predstaví na turné s Chinaski nové sólové skladby | Hudba.sk* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné na Internetu: <<http://hudba.zoznam.sk/spravy/2011-03-17-katarina-knechtova-predstavi-na-turne-s-chinaski-nove-solove-skladby>>

¹⁷ POHRONSKÝ, J. *Dievča z Poľska*. 1.vyd. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1972, 123 s.

b1 - *Které země/místa během cest navštíví?*

- **Itálie, Indie, Bali**

c1 - *Kolik překvapení čeká na fanoušky?*

- **několik**

c2 - *Co to znamená „najmä“?*

- **především, zejména**

d1 - *Co řekl Paľo Žofce?*

- **neposlouchej**

d2 - *Co udělal Paľo během rozhovoru?*

- **otočil se zády**

Celková úspěšnost v části II

škola/správná odpověď	a1	a2	a3	b1	c1	c2	d1	d2
Gymnázium Kojetín	65	16	56	50	70	39	51	41
ZŠ Komenského Kroměříž	17	0	10	12	18	16	17	12
ZŠ Řezníčkova Olomouc	31	5	21	21	35	12	23	15
ZŠ Zborovice	29	4	20	14	35	8	25	16
Celkem	142	25	107	97	158	75	116	84

Tabulka č. 6

V osmi otázkách části II bylo možné získat 8 bodů. Tedy tato část dotazníku tvořila poloviny celkového možného počtu získaných bodů. Celkem mohli žáci v této části nasbírat až 2112 bodů. Na otázky odpovídalo 264 respondentů, kteří odpověděli správně celkem 804x.

Celková úspěšnost v části II (v %)

škola/správná odpověď	a1	a2	a3	b1	c1	c2	d1	d2
Gymnázium Kojetín	67,01	16,49	57,73	51,55	72,16	40,21	52,58	42,27
ZŠ Komenského Kroměříž	42,50	0	25,00	30,00	45,00	40,00	42,50	30,00
ZŠ Řezníčkova Olomouc	40,79	6,58	27,63	27,63	46,05	15,79	30,26	19,74
ZŠ Zborovice	56,86	7,84	39,22	27,45	68,63	15,69	49,02	31,37
Celkem	53,79	9,47	40,53	36,74	59,85	28,41	43,94	31,82

Tabulka č. 7

Nejobtížnější otázkou, jak ukazuje tabulka, byla otázka a2 - *Co je/jsou to „pracovne“?* Tuto otázku vyřešilo 9,47 % žáků, tedy 25 z 264 respondentů. Ze ZŠ Komenského Kroměříž tuto otázku nedokázal zodpovědět ani jeden žák. Nejčastější odpovědi byly pracovny nebo práce.

Celková úspěšnost v části II (souhrnně)

škola/úspěšnost	max. správných odpovědí	počet správných odpovědí	%
Gymnázium Kojetín	776	388	50,00
ZŠ Komenského Kroměříž	320	102	31,88
ZŠ Řezníčkova Olomouc	608	163	26,81
ZŠ Zborovice	408	151	37,01
Celkem	2112	804	38,07

Tabulka č. 8

Celková úspěšnost jednotlivých tříd v části II

Ročník	max. správných odpovědí	počet správných odpovědí	%
6.	456	122	26,75
7.	632	245	38,77
8.	592	215	36,32
9.	432	215	49,77
Celkem	2112	797	37,74

Tabulka č. 9

Nejlepší výsledky v této části dotazníku dosáhli žáci Gymnázia Kojetín, kteří získali nejsilnější procentuální zastoupení v počtu správných odpovědí. Žáci v této části uvedli 50 % správných odpovědí, přičemž odpověděli 388x správně. Druhý nejlepší výsledek získala ZŠ Zborovice s 37,01 %. Z jednotlivých ročníků se nejlépe umístili žáci devátých tříd s 49,77 %.

3.9 Analýza výsledků (část III - obrázky)

V poslední části dotazníku se žáci potýkali se dvěma obrázky (viz příloha č. 1). Ke každému obrázku patřil text a k němu byla přiložena jedna či více otázek, jež na krátký text navazovaly. Ke každé otázce je přiložena tabulka s nabídkou odpovědí. První obrázek byl ošetřen popiskem, kdy manželka křičí na manžela a žádá jej, aby umyl *nádobí*, což je správná odpověď. Druhá otázka k obrázku dvou sousedů na poli zněla: *Co šplhá nahoru po stromkových bramborách?* Odpověď by měla znít mandelinky. K tomu samému obrázku a přílehlému popisku patřila také otázka: *Co požírají „pásavky“, když se nedostanou k bramborám?* Správným řešením byl *plevel*.

Za každou správně zodpovězenou otázku mohli žáci získat jeden bod. Celkem tedy bylo možné v této části dotazníku získat 3 body. Nejsnazší otázkou byla pro žáky otázka č. 1 vztahující se k textu b. Žáci získali v průměru 76,14 %. Tedy 201x odpověděli na tuto otázku správně.

Celková úspěšnost v části III

škola/správná odpověď	text a – otázka 1	%	text b – otázka 1	%	text b – otázka 2	%
Gymnázium Kojetín	45	46,39	80	82,47	37	38,14
ZŠ Komenského Kroměříž	17	42,50	31	77,50	2	5,00
ZŠ Řezníčkova Olomouc	42	55,26	49	64,47	19	25,00
ZŠ Zborovice	24	47,06	41	80,39	14	27,45
Celkem	128	48,48	201	76,14	72	27,27

Tabulka č. 10

Celková úspěšnost v části III (souhrnně)

škola/úspěšnost	max. správných odpovědí	počet správných odpovědí	%
Gymnázium Kojetín	291	162	55,67
ZŠ Komenského Kroměříž	120	50	41,67
ZŠ Řezníčkova Olomouc	228	110	48,25
ZŠ Zborovice	153	79	51,63
Celkem	792	401	50,63

Tabulka č. 11

Celková úspěšnost jednotlivých tříd v části III

Ročník	max. správných odpovědí	počet správných odpovědí	%
6.	171	75	43,86
7.	237	118	49,79
8.	222	109	49,10
9.	162	99	61,11
Celkem	792	401	50,63

Tabulka č. 12

K nejlepším výsledkům v poslední části dotazníku dospěli žáci Gymnázia Kojetín, kteří získali nejsilnější procentuální zastoupení v počtu správných odpovědí. Žáci odpověděli 162x správně, tedy v této části uvedli 55,67 % správných odpovědí. Druhý nejlepší výsledek získala ZŠ Zborovice s 51,63 %. Z jednotlivých ročníků si v poslední části dotazníku vedli nejlépe žáci devátých tříd s 61,11 %.

3.10 Shrnutí výsledků dotazníků a úspěšnosti škol

Podle získaných údajů lze uvést, že nejintenzivnější znalosti jazyka slovenského se projeví u žáků Gymnázia Kojetín. Žáci ZŠ Zborovice se v tabulkách řadí na druhé místo. Tabulky dvou ze tří částí dotazníku ukazují, že žáci devátých tříd jsou na tom se znalostí jazyka o něco lépe než jejich mladší spolužáci. V I. části dotazníku však vedoucí pozici zaujali žáci osmých ročníků s rozdílem 0,67 % oproti žákům tříd devátých.

Výsledky průvodního dotazníku nám dokázaly, že 211 respondentů minimálně jednou za život navštívilo Slovenskou republiku, tedy mělo šanci se seznámit se slovenským jazykem. 103 žáků má známé či příbuzné, kteří žijí na slovenském území a tedy mají častější kontakt se slovenštinou. Z průvodního dotazníku také vyplynulo, že žáci sledují slovenské televizní pořady, nejčastěji jsou to *Súdná sieň*, *Partička* nebo *Modré z neba*. Průzkum vykázal nedostatečnou potřebu žáků číst slovenský tisk. Pouze 11 respondentů z celkového počtu 264 odpovědělo kladně na otázku, zda čte slovenské noviny nebo časopisy apod. Nejčastěji zmíněným tiskem, případně internetovým portálem byl šport.sk. Z tisku pak byly zmíněny časopisy Blesk pre ženy, Chvilka pre teba, Nový čas nebo SME. Poslední otázka průvodního

dotazníku poukazovala na povědomí žáků 6. – 9. tříd zúčastněných škol o slovenských osobnostech. Nejčastěji uváděným jménem byl Pavel Habera. V průměru si na něj vzpomnělo 76, 14 % všech žáků, tedy 201 z 264 respondentů.

Pro žáky nejzákladnější otázky dotazníku

Dotazník – otázka	%
Část I – Čeho se bojí Kubko? že Maťko kukučku...	3,41
Část I – Co znamená „horkýže“?	3,79
Část II – Co je/Jsou to „pracovne“?	9,47

Tabulka č. 13

Pro žáky nejsnazší otázky

Dotazník - otázka	%
Část I – Maťko a Kubko zasadili stromek. Co na něm vyrostlo?	93,94
Část III – Co šplhá nahoru po stromkových bramborách?	76,14
Část I – Co bylo v klobouku místo vajíčka?	69,70

Tabulka č. 14

Podle výsledků, které nám ukazují tabulka č. 14 a tabulka č. 15 skrývala část I dotazníku pro žáky, jak ty nejobtížněji řešitelné otázky, tak ty, které žáci řešili nejsnadněji. Dle údajů získaných z průzkumu lze usoudit, že žáci věnovali videonahrávce pozornost, přesto si však neporadili s obtížnějšími otázkami, které se zaměřovaly na širší znalost jazyka.

Část dotazníku (II), kde se žáci potýkali s texty, ukazuje, že jsou žáci schopni porozumět psanému slovu i v jazyce slovenském. Výsledky prokázaly, že se žáci soustředí i na podobnost mezi českým a slovenským jazykem. V případě, že si nejsou jisti významem předkládaného slova, soustředí se na podobnost mezi jazyky. Dokazuje to především otázka a2 části II dotazníku, kdy na otázku: *Co je/Jsou to „pracovne“*, odpovídali žáci nejčastěji: *pracovny* nebo *práce*. Tuto otázku vyřešilo správně pouze 25 z 264 respondentů, tedy 9, 47 %.

Obtížně řešili žáci text d a otázky k němu. Žáci unáhleně odpovídali zjevně hned po prvním přečtení. Tedy vyjímali z textu často namátkou úryvky, které pak přiřadili k otázkám, aniž by si uvědomili kontext. Nepředpokládaným jevem byla nesmyslně překládaná slova, která ve slovenském jazyce zní a píší se naprosto stejně jako v jazyce českém. Jedná se o otázku části II – b1. Odpověď, která měla znít: Itálie, Indie, Bali, zaznamenala časté nahrazení zemí Bali nebo „Taliansko“ údajnými českými ekvivalenty jako např. Balkán, Maďarsko, Mongolsko, Taiwan apod.

Poslední část dotazníku se skládala ze dvou obrázků, popisků k nim a otázek, na které žáci odpovídali pomocí předtištěných tabulek, v nichž byla předepsána slova na výběr. Nejsnazší se zde projevila otázka č. 1 u obrázku b, kde žáci z nabízených možností volili převážně správnou odpověď mandelinky. Ukázalo se, že jsou žáci schopni propojit kontext se základními znalostmi. 76,14 % žáků zodpovědělo tuto otázku správně, resp. 201 z 264 respondentů.

Celková úspěšnost v části I, II a III dotazníku (souhrnně)

škola/úspěšnost	max. správných odpovědí	počet správných odpovědí	%
Gymnázium Kojetín	1552	737	47,49
ZŠ Komenského Kroměříž	640	223	34,84
ZŠ Řezníčkova Olomouc	1216	401	32,98
ZŠ Zborovice	816	327	40,07
Celkem	4224	1688	39,96

Tabulka č. 15

Největší znalosti slovenského jazyka projevili žáci Gymnázia Kojetín. Dosáhli 47,49 % v procentuálním vyjádření úspěšného zodpovězení otázek průzkumu.

ZÁVĚR

Předpokládaná teorie v rámci celkové úspěšnosti všech škol se nepotvrdila. ZŠ Zborovice, která je v současné době sdružena se slovenskou ZŠ Štefana Moysesova v Tesárskych Mlyňanech, se podle výsledků umístila až za Gymnáziem Kojetín. Žáci Gymnázia Kojetín dosáhli 47,49 % v procentuálním vyjádření správně zodpovězených otázek. ZŠ Zborovice získala 40,07 %.

V průvodním dotazníku bylo doloženo, že z celkového počtu 264 respondentů navštívilo 211 žáků minimálně jednou Slovenskou republiku. 103 respondentů, tedy 39,02 % má na Slovensku příbuzné nebo známé. Žáci obecně prokázali, že mají povědomí o kulturní scéně na Slovensku. Nejmenovanější osobností byl hudebník Pavel Habera a to v 201 z 264 případů. V průměru jej tedy jmenovalo 76, 14 % všech žáků. Žáci sledují pořady na slovenských televizních stanicích, avšak průzkum poukázal na nedostatečnou potřebu žáků číst slovenský tisk. Pouze 11 respondentů odpovědělo kladně na otázku, zda čte slovenské noviny nebo časopisy apod. Nejčastěji zmíněným tiskem, případně internetovým portálem byl šport.sk. Z tisku pak byly zmíněny časopisy Blesk pre ženy, Nový čas nebo SME.

Výsledky prokázaly, že se žáci soustředí i na podobnost mezi českým a slovenským jazykem. V případě, že si nejsou jisti významem předkládaného slova, soustředí se na podobnost mezi jazyky. Dokazuje to především otázka části II dotazníku: *Co je/jsou to „pracovne“*, na kterou odpovídali žáci nejčastěji: pracovny nebo práce. Tuto otázku vyřešilo správně pouze 25 z 264 respondentů, tedy 9, 47 %.

Nepředpokládaným jevem byla nesmyslně překládaná slova, která jsou ve slovenském jazyce naprosto stejná jako v jazyce českém. Odpověď, která měla znít: Itálie, Indie, Bali, zaznamenala časté nahrazení údajnými českými ekvivalenty jako např. Balkán, Maďarsko, Mongolsko, Taiwan apod.

Z celkového vyhodnocení lze vyvodit, že nejúspěšnější byli žáci Gymnázia Kojetín (47,49 %). Za ním následovali žáci ZŠ Zborovice (40,07 %), poté ZŠ Komenského v Kroměříži (34,84 %) a ZŠ Řezníčkova v Olomouci (32,98 %). Na závěr můžeme podotknout, že současný stav znalostí slovenského jazyka u žáků 6. – 9. třídy, tedy dětí ve věku 11 – 15 let, se stále nachází na dobré úrovni. Žáci jsou schopni dorozumět se bez větších obtíží. Toto zjištění je dosud vítaným. Záleží na tom, jak budou tyto schopnosti dnešních generací dále rozvíjeny v závislosti na tom, zda ponětí o česko-slovenských vztazích z našeho povědomí vymizí, či ne.

LITERATURA A PRAMENY

1. BARTO, J. *Riešenie vzťahu Čechov a Slovákov (1944-1948)*. 1. vyd. Bratislava: EPOCHA, 1968. 242 s.
2. BINAROVÁ, I. *Období dospívání – prepuberta a puberta. Přehled vývojové psychologie*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. 175 s. ISBN 978- 80-244-2141-4
3. ČAČKA, O. *Psychologie dítěte*. 3. vyd. Tišnov: SURSUM, 1997. 156 s. ISBN 80-85799-03-0
4. ČAPKA, F. *Nástin vtahů Čechů a Slováků*. Brno: CERM, 2000. 35 s. ISBN 80-7204-150-9
5. GAŠPARÍKOVÁ, Ž.; KAMIŠ, A. *Slovensko-český slovník*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1967.
6. GOSIOROVSKÝ, M. *Češi a Slováci. Z historie vzájemných vztahů ve 20. století*. 1. vyd. Praha: Horizont, 1979. 208 s.
7. MUSILOVÁ, K. *Rozvíjení percepční kompetence žáků ve vztahu k blízkému slovanskému jazyku – ke slovenštině*. In *Jazykovědné aktuality*, 1999. roč. XXXVI, zvláštní číslo, s. 94-96. ISSN 121-2-5326
8. NEČAS, J.; KOPECKÝ, M. *Slovensko-český a česko-slovenský slovník rozdílných výrazů*. 1.vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1964.
9. NOVOTNÝ, J. *Češi a Slováci za Národního obrození a do vzniku Československého státu*. 1. vyd. Praha: Svobodné slovo, 1968. 221 s.
10. POHRONSKÝ, J. *Dievča z Poľska*. 1.vyd. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1972, 123 s.
11. POSPÍŠIL, I., ZELENKA, M. *Česko-slovenská vzájemnost a nevzájemnost*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000. 148 s. ISBN 80-210-2330-9

12. PRAŽÁK, A. *Češi a Slováci. Literárně dějepisné poznámky k československému poměru.* Praha: Státní nakladatelství, 1929. 188 s.

13. RYCHLÍK, J. *Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1914 – 1945.* Bratislava: Academic Electronic Press Bratislava a Ústav T. G. Masaryka Praha, 1997. 360 s. ISBN 80-88880-10-6 (I. zv.)

14. RYCHLÍK, J. *Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1945 – 1992.* Bratislava: Academic Electronic Press Bratislava a Ústav T. G. Masaryka, 1998. 554 s. ISBN 80-88880-11-4 (II. zv.)

15. SMIEŠKOVÁ, E. *Malý frazeologický slovník.* 5. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1989. ISBN 80-08-00009-0

16. *Dromedar.sk - VIDEO Americký sen – to je New York* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné na Internetu: <<http://dromedar.topky.sk/cl/11225/790040/VIDEO-Americky-sen---to-je-New-York>>

17. *Jedz, modli sa a miluj | Feminity.sk* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné na Internetu: <<http://feminity.zoznam.sk/c/823379/jedz--modli-sa-a-miluj>>

18. *Katarína Knechtová predstaví na turné s Chinaski nové sólové skladby | Hudba.sk* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné na Internetu: <<http://hudba.zoznam.sk/spravy/2011-03-17-katarina-knechtova-predstavi-na-turne-s-chinaski-nove-solove-skladby>>

19. Videonahrávka Maťko a Kubko (2:03 min)

Dostupné na www: <http://www.youtube.com/watch?v=AtK3pl8uhhA>

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: nevyplněný dotazník (3 A4 strany dotazníku).

Příloha č. 2: textový přepis videoukázky.

Příloha č. 3: vyplněný dotazník (Gymnázium Kojetín).

Příloha č. 4: vyplněný dotazník (ZŠ Komenského Kroměříž).

Příloha č. 5: vyplněný dotazník (ZŠ Řezníčkova Olomouc).

Příloha č. 6: vyplněný dotazník (ZŠ Zborovice).

Příloha č. 7: CD s videonahrávkou Maťko a Kubko (2:03 min).

Poznámka: Z praktických důvodů přikládáme CD s videonahrávkou.

DOTAZNÍK

Datum:

Škola:

Třída:

Věk:

Chlapec:

Dívka:

Milí žáci!

Tento dotazník je zcela anonymní. Jednotlivé body si, prosím, pozorně přečtete. Zvolené odpovědi označte křížkem X, případně čitelně (v ČJ) vepište slovy na určené místo.

Věřím, že informace, které poskytnete, budou pravdivé.

Děkuji Vám za spolupráci.

1) Byl(a) jsi na Slovensku?

Jednou v životě	Několikrát v životě	Jezdím tam pravidelně

2) Žije někdo z tvé rodiny nebo z tvých přátel na Slovensku?

2a) Pokud ano, jak komunikujete?

Telefon	E - mail	Chat	Dopisy

	ANO	NE
2		
3		
4		

3) Sleduješ některé slovenské pořady? Které?

4) Čteš některé slovenské noviny, časopisy, magazíny apod.? Které?

5) Rozumíš slovensky?

Velmi dobře	Některá slova neznám	Znám jen některá slova	Nerozumím vůbec

6) Které slovenské osobnosti (zpěváky, herce, moderátory, sportovce apod.) znáš?

I) Pozorně sledujte videoukázku. Odpovězte na otázky.

a) Kubko tvrdí, že hodně napršelo. **Co podle něj poroste?** .....

b) Čeho se bojí Kubko? že Maťko kukučku .....

c) Co bylo v klobouku místo vajíčka? .....

d) Co znamená „horkýže“? .....

e) Maľko a Kubko zasadili stromek, ktorý jim vyklíčil. **Co na nm vyrostlo?**

meruňky	veverky	ořechy	ovoce	ostružiny

II) Pozorn si pŕeĉtte texty a odpovzte na otázky pod nimi.

a) Nie nadarmo sa Manhattan nazýva Melting Pot – teda nádoba, v ktorej je zmiešan vsehochuť najrozmanitejších kultúr, farieb pleti, vní či náboženstiev. A hoci to v tomto kotli vrie, dýcha na vás aksi ľahkosť, vyplývajúca zo životného postoja byť v pohode, teda cool. Manhattan je mestom, ktoré nikdy nespí. Bary, reštaurácie, ba dokonca aj pŕaĉovne a fitness kluby sú otvoren 24 hodín denne.

1) Co se dje v kotli? .....

2) Co je/jsou to „pŕaĉovne“ ? .....

3) Manhattan je oznaĉovn jako nádoba. Co vschno v n nalezneme?

.....

b) Liz Gilbert (Julia Roberts), hrdinka filmu Jedz, modli sa a miluj je moderna žena, ktora poĉas exotických ciest spoznáva v Taliansku potešenie z jedla, v Indii silu modliteb a meditáciu a koneĉne na Bali nájde neĉakanm spôsobom pokoj v duši a rovnováhu lásky.

1) Kter zem/msta během cest navstv? .....

c) K. Knechtova predvedie fanúšikom aj niekoľko prekvapen. Jednm z nich bude premiéra niekoľkých skladeb z albumu, na ktorom spolupracuje so svetoznmym hudobníkom Ch. Eignerom. Rakúsky hudobník je známy najmä vĎaka spolupráci s Depeche Mode...

1) Kolik prekvapen ĉek na fanoušky? .....

2) Co znamena „najmä“ ? .....

d) ... Sm neviem, preĉo som to povedal, ale som povedal. – Pangrác? Ćo je to za konina? – povie Paľo obrteny chrbtom. – Źofka, nepoĉvaj! ... Bolembach sedel s financom na lavici, stary a vysileny. Dievĉata chceli tancovať, ale on Źe uŹ toho má dost’...

1) Co řekl Paľo Źofce? .....

2) Co udlal Paľo během rozhovoru? .....

III) Prohldnte si následující obrázky. Pŕeĉtte popisky. Správnou odpověď oznaĉte kŕižkem v pŕslunm okénku.

a) „Nechaj uŹ toho tvrdenie, Źe si na striedaĉke a zapoj sa do hry. Je potrebn umyť riad.“

Otázka č. 1: Manželka křičí na manžela, aby umyl...

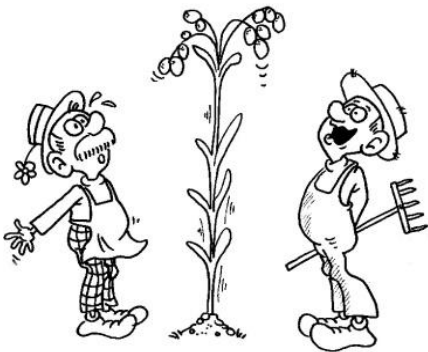

- A) podlahu
- B) auto
- C) nádobí
- D) hokejku

A	
B	
C	
D	

b) „Vypestoval som stromečkové zemiaky. Než sa pásavky vyšplhajú hore, tak vysilením zase spadnú dole az hladu požierajú burinu okolo zemiakov.“

Otázka č. 1: Co šplhá nahoru po stromkových bramborách?

- A) mravenci
- B) mandelinky
- C) soused
- D) žížaly

A	
B	
C	
D	

Otázka č. 2: Co požirají „pásavky“, když se nedostanou k bramborám?

- A) hlínu
- B) plevel
- C) listy
- D) souseda

A		B		C		D	
---	--	---	--	---	--	---	--

Maťko a Kubko

M – Maťko

K – Kubko

V – Vypravěč

M: Hej, ale nám napršalo, Kubko.

V: Vraví Maťko.

K: Ba veru napršalo. A veru že riadne. Ovciam paša porastie.

M: Ba, nech len rastie.

K: Máme ho.

V: Vola naradovane Kubko.

K: Aby si ho nepopučil.

V: Strachuje sa Kubko.

K: Jaj a ktože bude na ňom sedieť? Vari len nie, Dunčo.

M: Čo že by dunčo! Vlnou ho poprikrývame, v teple budeme držať.

V: A tak sa stalo. Len že nevedeli, že v klobúku miesto vajca chovajú orech. A že ten orech párkrát zmokol, keď ho vyniesli na slnko vyhrievať, čo skoro počal klíčiť.

K: Maťko, kukučka sa nám liahne.

V: Kričí Kubko.

K: Pozri, krídelko.

M: Joj, aby neuletela.

V: Lenže to krídelko bolo zelené. A tak Kubko s Maťkom hneď zbadali, že niečo nie je v poriadku.

M: Horkýže kukučka, keď je to stromček.

V: A preto že sa on naďalej dobre starali, stromček vyrástol a ešte toho leta zarodil orieškami.

DOTAZNÍK

Datum: 16.6.

Škola: Gymnázium Kojilín

Třída: V3 - levice Věk: 14

Chlapec:

Dívka:

Mili žáci!

Tento dotazník je zcela anonymní. Jednotlivé body si, prosím, pozorně přečtěte.

Zvolené odpovědi označte křížkem X, případně čitelně (v ČJ) vepište slovy na určené místo.

Věřím, že informace, které poskytnete, budou pravdivé.

Děkuji Vám za spolupráci.

1) Byl(a) jsi na Slovensku?

Jednou v životě	Několikrát v životě	Jezdím tam pravidelně
	X	

2) Žije někdo z tvé rodiny nebo z tvých přátel na Slovensku?

	ANO	NE
2		X
3		
4		

2a) Pokud ano, jak komunikujete?

Telefon	E - mail	Chat	Dopisy

3) Sleduješ některé slovenské pořady? Které?

Parlička, Pamelák

4) Čteš některé slovenské noviny, časopisy, magazíny apod.? Které?

ne

5) Rozumíš slovensky?

Velmi dobře	Některá slova neznám	Znám jen některá slova	Nerozumím vůbec
	X		

6) Které slovenské osobnosti (zpěváky, herce, moderátory, sportovce apod.) znáš?

Adela Pamišová, Palo Hubera, Dara Rollins, Lukáš Kalinák, Rytmus

I) Pozorně sledujte videoukázku. Odpovězte na otázky.

- a) Kubko tvrdí, že hodně napršelo. Co podle něj poroste? hráva, padova ✓
- b) Čeho se bojí Kubko? že Maťko kukučku ..... zmačkal ✓
- c) Co bylo v klobouku místo vajíčka? ořech ✓
- d) Co znamená „horkýže“? ..... žadma ✓

e) Maľko a Kubko zasadili stromek, ktorý jim vykľičil. Co na nŕm vyrostlo?

meruňky	veverky	ořechy	ovoce	ostružiny
		~~X~~		✓

II) Pozornŕe si preĉtŕete texty a odpovŕzte na otázky pod nimi.

a) Nie nadarmo sa Manhattan nazýva Melting Pot – teda nádoba, v ktorej je zmiešaná vŕshochuť najrozmanitejšich kultúr, farieb pleti, vŕni ĉi náboženstiev. A hoci to v tomto kotli vri, dýcha na vás akási ľahkosť, vyplývajúca zo životného postoja byť v pohode, teda cool. Manhattan je mestom, ktoré nikdy nespí. Bary, reštaurácie, ba dokonca aj práĉovne a fitness kluby sú otvorené 24 hodín denne.

1) Co se dŕje v kotli?

vŕni, dýcha, ľahkosť ✓

2) Co je/jsou to „práĉovne“ ?

práĉelny ✓

3) Manhattan je oznaĉován jako nádoba. Co vŕechno v ní nalezneme?

najrozmanitejši kultury, bary, pleti, vŕni a náboženství ✓

b) Liz Gilbert (Julia Roberts), hrdinka filmu Jedz, modli sa a miluj je moderná žena, ktorá poĉas exotických ciest spoznáva v Taliansku potešenie z jedla, v Indii silu modliteb a meditáciu a koneĉne na Bali nájde neĉakaným spôsobom pokoj v duši a rovnováhu lásky.

1) Které země/místa během cest navŕstíví?

Taliansko, Indie, Bali 2/3 -

c) K. Knechtová predvedie fanúšikom aj niekoľko prevĉapení. Jedným z nich bude premiéra niekoľkých skladeb z albumu, na ktorom spolupracuje so svetoznámy hudobníkom Ch. Eignerom. Rakúsky hudobník je známy najmä vďaka spolupráci s Depeche Mode...

1) Kolik prevĉapení ĉeká na fanoušky?

premiéra niekoľkých nových skladeb a hudobník Eigner ✓

2) Co znamená „najmä“ ?

hlavne ✓

d) ... Sám neviem, preĉo som to povedal, ale som povedal. – Pangrác? ĉo je to za konina? – povie Paľo obrátený chrbtom. – Źofka, nepoĉúvaj! ... Bolembach sedel s financom na lavici, starý a vysilený. Dievĉatá chĉeli tancovať, ale on Źe už toho má dost'...

1) Co řekl Paľo Źofce?

Źofka, neposlouchej! ✓

2) Co udĉlal Paľo během rozhovoru?

byl obrátený zády ✓

III) Prohlédnŕte si následující obrázky. Preĉtŕete popisky. Správnou odpovŕď oznaĉte křížkem v příslušném okénku.

a) „Nechaj už toho tvrdenie, Źe si na striedaĉke a zapoj sa do hry. Je potrebné umyť riad.“

Otázka č. 1: Manželka křičí na manžela, aby umyl...

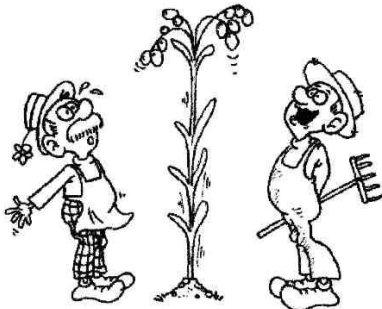

- A) podlahu
- B) auto
- C) nádobí
- D) hokejku

A	
B	
C	☒
D	

b) „Vypestoval som stromečkové zemiaky. Než sa pásavky vyšplhajú hore, tak vysilením zase spadnú dole az hladu požierajú burinu okolo zemiakov.“

Otázka č. 1: Co šplhá nahoru po stromkových bramborách?

- A) mravenci
- B) mandelinky
- C) soused
- D) žížaly

A	
B	☒
C	
D	

Otázka č. 2: Co požirají „pásavky“, když se nedostanou k bramborám?

- A) hlínu
- B) plevel
- C) listy
- D) souseda

A		B	☒	C		D	
---	--	---	-------------------------------------	---	--	---	--

146

DOTAZNÍK

Datum: 28. 4. 2011

Škola: Slovenské nám. 440 KM

Třída: VII. A

Věk: 13

Chlapec:

Dívka:

Milí žáci!

Tento dotazník je zcela anonymní. Jednotlivé body si, prosím, pozorně přečtěte.

Zvolené odpovědi označte křížkem X, případně čitelně (v ČJ) vepište slovy na určené místo.

Věřím, že informace, které poskytnete, budou pravdivé.

Děkuji Vám za spolupráci.

1) Byl(a) jsi na Slovensku?

Jednou v životě	Několikrát v životě	Jezdím tam pravidelně
	☒	

2) Žije někdo z tvé rodiny nebo z tvých přátel na Slovensku?

	ANO	NE
2	☒	
3		
4		

2a) Pokud ano, jak komunikujete?

Telefon	E - mail	Chat	Dopisy
	☒		

3) Sleduješ některé slovenské pořady? Které?

...několik - nov. seriály, filmy.....

4) Čteš některé slovenské noviny, časopisy, magazíny apod.? Které?

...ne.....

5) Rozumíš slovensky?

Velmi dobře	Některá slova neznám	Znám jen některá slova	Nerozumím vůbec
	☒		

6) Které slovenské osobnosti (zpěváky, herce, moderátory, sportovce apod.) znáš?

I) Pozorně sledujte videoukázku. Odpovězte na otázky.

a) Kubko tvrdí, že hodně napršelo. Co podle něj poroste? ..... podoba

b) Čeho se bojí Kubko? že Maťko kukučku ..... napodobit

c) Co bylo v klobouku místo vajíčka? ..... mlá

d) Co znamená „horkýže“? .....

e) Maľko a Kubko zasadili stromek, ktorý jim vykličil. Co na n m vyrostlo?

meruňky	veverky	ořechy	ovoce	ostruřiny
		<del> </del>		✓

II) Pozorn  si pre t te texty a odpov zte na otázky pod nimi.

a) Nie nadarmo sa Manhattan nazýva Melting Pot – teda nádoba, v ktorej je zmiešaná v sehochuť najrozmanitejších kultúr, farieb pleti, v n i či n bořenstiev. A hoci to v tomto kotli vrie, dýcha na vás ak si ľahkosť, vyplývajúca zo životného postoja byť v pohode, teda cool. Manhattan je mestom, ktoré nikdy nespí. Bary, re staurácie, ba dokonca aj práčovne a fitness kluby sú otvoren  24 hodín denne.

1) Co se d je v kotli? .....

2) Co je/jsou to „práčovne“ ? .....

3) Manhattan je označován jako nádoba. Co v sechno v n  nalezneme?

.....

b) Liz Gilbert (Julia Roberts), hrdinka filmu Jedz, modli sa a miluj je modern  žena, ktorej poas exotických ciest spoznáva v Taliansku poteenie z jedla, v Indii silu modliteb a meditáciu a kone ne na Bal  nájde ne akan m spôsobom pokoj v duši a rovnováhu lásky.

1) Kter  zem /m sta během cest nav stiv ? .....

c) K. Knechtov  predvedie fanu ikom aj niekoľko prekvapen . Jedn m z nich bude premiéra niekoľkých skladeb z albumu, na ktorom spolupracuje so svetozn mym hudobníkom Ch. Eignerom. Rakusky hudobník je známy najmä vďaka spolupráci s Depeche Mode...

1) Kolik prekvapen   ek  na fanoušky? .....

2) Co znamená „najmä“ ? .....

d) ... S m neviem, prečo som to povedal, ale som povedal. – Pangrác?  o je to za konina? – povie Paľo obr ten  chrbtom. –  ofka, nepo  vaj! ... Bolembach sedel s financom na lavici, star  a vysilen . Diev at  chceli tancovať, ale on že už toho má dost...

1) Co řekl Paľo  ofce? .....

2) Co ud lal Paľo během rozhovoru? .....

III) Prohl dn te si následující obrázky. Pre t te popisky. Správnou odpověď ozna te křířkem v príslušným okénku.

a) „Nechaj u  toho tvrdenie, že si na strieda ke a zapoj sa do hry. Je potrebn  umyť riad.“

Otázka č. 1: Manželka kričí na manžela, aby umyl...

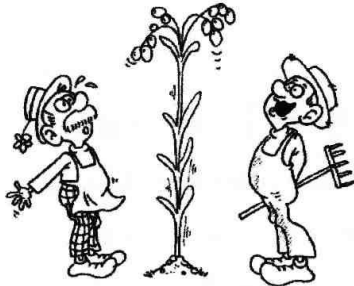
- A) podlahu
- B) auto
- C) nádobí
- D) hokejku

A	
B	
C	X
D	

b) „Vypestoval som stromečkové zemiaky. Než sa pásavky vyšplhajú hore, tak vysilením zase spadnú dole az hladu požierajú burinu okolo zemiakov.“

Otázka č. 1: Co šplhá nahoru po stromkových bramborách?

- A) mravenci
- B) mandelinky
- C) soused
- D) žížaly

A	
B	X
C	
D	

Otázka č. 2: Co požirají „pásavky“, když se nedostanou k bramborám?

- A) hlínu
- B) pleveľ
- C) listy
- D) souseďa

A		B		C	X	D	
---	--	---	--	---	---	---	--

06

DOTAZNÍK

Datum: 5. 4. 2011

Škola: Řevničková 1

Třída: VII. A

Věk: 14

Chlapec:

Dívka:

Milí žáci!

Tento dotazník je zcela anonymní. Jednotlivé body si, prosím, pozorně přečtěte.

Zvolené odpovědi označte křížkem X, případně čitelně (v ČJ) vepište slovy na určené místo.

Věřím, že informace, které poskytnete, budou pravdivé.

Děkuji Vám za spolupráci.

1) Byl(a) jsi na Slovensku?

Jednou v životě	Několikrát v životě	Jezdím tam pravidelně
✓		

2) Žije někdo z tvé rodiny nebo z tvých přátel na Slovensku?

	ANO	NE
2	ano	
3		ne
4		ne

2a) Pokud ano, jak komunikujete?

Telefon	E - mail	Chat	Dopisy
✓	✓	✓	

3) Sleduješ některé slovenské pořady? Které?

4) Čteš některé slovenské noviny, časopisy, magazíny apod.? Které?

5) Rozumíš slovensky?

Velmi dobře	Některá slova neznám	Znám jen některá slova	Nerozumím vůbec
		✓	

6) Které slovenské osobnosti (zpěváky, herce, moderátory, sportovce apod.) znáš?

Rytmus, Adela Banašová, Bolo Habera, Tina, Kristína, Jaro Skarab

1) Pozorně sledujte videoukázku. Odpovězte na otázky.

a) Kubko tvrdí, že hodně napršelo. Co podle něj poroste? *(parlva) brava* ✓

b) Čeho se bojí Kubko? že Maťko kukučku *nema' rozbiť* ✓

c) Co bylo v klobouku místo vajíčka? *orech* ✓

d) Co znamená „horkýze“? *To práce nem!* ✓

© Maľko a Kubko zasadili stromek, ktorý jim vyklíčil. Co na ňom vyrostlo?

meruňky	veverky	orechy	ovoce	ostružiny
		✓		✓

II) Pozorně si přečtete texty a odpovězte na otázky pod nimi.

a) Nie nadarmo sa Manhattan nazýva Melting Pot – teda nádoba, v ktorej je zmiešaná všetochuť najrozmanitejších kultúr, farieb pleti, vôní či náboženstiev. A hoci to v tomto kotli vrije, dýcha na vás akási ľahkosť, vyplývajúca zo životného postoja byť v pohode, teda cool. Manhattan je mestom, ktoré nikdy nespí. Bary, reštaurácie, ba dokonca aj pracovne a fitness kluby sú otvorené 24 hodín denne.

1) Co se děje v kotli?

vrie - vrije ✓

2) Co je/jsou to „pracovne“ ?

pracovny, pracovne kluby ✓

3) Manhattan je označován jako nádoba. Co všechno v ní nalezneme?

fitness kluby, reštaurácie, bary ✓

b) Liz Gilbert (Julia Roberts), hrdinka filmu Jedz, modli sa a miluj je moderná žena, ktorá počas exotických ciest spoznáva v Taliansku potešenie z jedla, v Indii silu modliteb a meditáciu a konečne na Bali nájde nečakaným spôsobom pokoj v duši a rovnováhu lásky.

1) Které země/místa během cest navštíví?

Itálie, Indie, Bali 3/3 ✓

c) K. Knechtová predvedie fanúšikom aj niekoľko prekvapení. Jedným z nich bude premiéra niekoľkých skladeb z albumu, na ktorom spolupracuje so svetoznáмым hudobníkom Ch. Eignerom. Rakúsky hudobník je známy najmä vďaka spolupráci s Depeche Mode...

1) Kolik překvapení čeká na fanoušky?

několik ✓

2) Co znamená „najmä“ ?

nejmä ✓

d) ... Sám neviem, prečo som to povedal, ale som povedal. – Pangrác? Čo je to za konina? – povie Paľo obrátený chrbtom. – Žofka, nepočúvaj! ... Bolembach sedel s financom na lavici, starý a vysilený. Dievčatá chceli tancovať, ale on že už toho má dosť...

1) Co řekl Paľo Žofce?

Žofko, nepočúvaj! ✓

2) Co udělal Paľo během rozhovoru?

✓

III) Prohlédněte si následující obrázky. Přečtete popisky. Správnou odpověď označte křížkem v příslušném okénku.

a) „Nechaj už toho tvrdenie, že si na striedačke a zapoj sa do hry. Je potrebné umyť riad.“

Otázka č. 1: Manželka křičí na manžela, aby umyl...

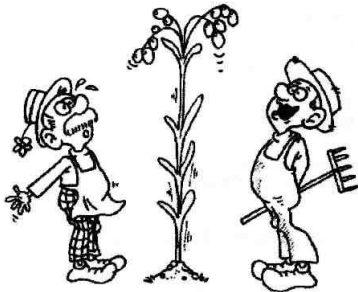
- A) podlahu
- B) auto
- C) nádobí
- D) hokejku

A	
B	
C	✓
D	

b) „Vypestoval som stromečkové zemiaky. Než sa pásavky vyšplhajú hore, tak vysilením zase spadnú dole az hladu požierajú burinu okolo zemiakov.“

Otázka č. 1: Co šplhá nahoru po stromkových bramborách?

- A) mravenci
- B) mandelinky
- C) soused
- D) žížaly

A	
B	✓
C	
D	

Otázka č. 2: Co požirají „pásavky“, když se nedostanou k bramborám?

- A) hlínu
- B) plevel
- C) listy
- D) souseda

A		B	✓	C		D	
---	--	---	---	---	--	---	--

106

DOTAZNÍK

Datum: 14. 5. 2011

Škola: ZŠ Klovonice

Třída: 1X.

Věk: 15 let

Chlapec:

Dívka:

Milí žáci!

Tento dotazník je zcela anonymní. Jednotlivé body si, prosím, pozorně přečtěte.

Zvolené odpovědi označte křížkem X, případně čitelně (v ČJ) vepište slovy na určené místo.

Věřím, že informace, které poskytnete, budou pravdivé.

Děkuji Vám za spolupráci.

1) Byl(a) jsi na Slovensku?

Jednou v životě	Několikrát v životě	Jedním tam pravidelně
☒	☐	☐

2) Žije někdo z tvé rodiny nebo z tvých přátel na Slovensku?

2a) Pokud ano, jak komunikujete?

Telefon	E - mail	Chat	Dopisy
☐	☐	☐	☐

	ANO	NE
2	☐	☒
3	☒	☐
4	☐	☒

3) Sleduješ některé slovenské pořady? Které?

Sej pobi piti, Čeho - slovensko má kalend

4) Čteš některé slovenské noviny, časopisy, magazíny apod.? Které?

5) Rozumíš slovensky?

Velmi dobře	Některá slova neznám	Znám jen některá slova	Nerozumím vůbec
☐	☐	☒	☐

6) Které slovenské osobnosti (zpěváky, herce, moderátory, sportovce apod.) znáš?

Palo Huber, Adéla Komářová, Rytmus

I) Pozorně sledujte videoukázku. Odpovězte na otázky.

a) Kubko tvrdí, že hodně napršelo. Co podle něj poroste? *Praciam pasca (kava) Praciam krasadlo*

b) Čeho se bojí Kubko? že Mat'ko kukučku

c) Co bylo v klobouku místo vajíčka? *sest ořech*

d) Co znamená „horkýže“? *holček*

e) Maľko a Kubko zasadili stromek, ktorý jim vyklíčil. Co na něm vyrostlo?

meruňky	veverky	ořechy	ovoce	ostružiny
		<del> </del>		✓

II) Pozorn  si přečtěte texty a odpov zte na otázky pod nimi.

a) Nie nadarmo sa Manhattan nazýva Melting Pot – teda nádoba, v ktorej je zmiešan v sehochuť najrozmanitejšich kultúr, farieb pleti, v ni či náboženstiev. A hoci to v tomto kotli vrie, dýcha na vás aksi ľahkosť, vyplývajúca zo životného postoja byť v pohode, teda cool. Manhattan je mestom, ktoré nikdy nespí. Bary, reštaurácie, ba dokonca aj pracovne a fitness kluby sú otvoren 24 hodín denne.

1) Co se d je v kotli?

ľahkosť, bary, reštaurácie, pracovne a fitness

2) Co je/jsou to „pracovne“ ?

neviem

3) Manhattan je označován jako nádoba. Co v echno v n nalezneme?

najrozmanitejš kultúry, farieb pleti, mltokulturn +
mltokulturn kultúry, bary pleti

b) Liz Gilbert (Julia Roberts), hrdnka filmu Jedz, modli sa a miluj je modern žena, ktor poas exotických ciest spoznáva v Taliansku potešenie z jedla, v Indii silu modliteb a meditáciu a konečne na Bali nájde nečakaným s sobom pokoj v duši a rovnováhu lásky.

1) Kter zem/msta během cest navštíví?

Taliansko, India, Bali 2/3

c) K. Knechtov predvedie fanúšikom aj niekoľko prekvapen. Jednm z nich bude premiéra niekoľkých skladieb z albumu, na ktorom spolupracuje so svetoznmym hudobníkom Ch. Eignerom. Rakúsky hudobník je znm najmä vďaka spolupci s Depeche Mode...

1) Kolik prekvapen čeká na fanoušky?

nkoliko ✓

2) Co znamená „najmä“ ?

nejm ✓

d) ... Sm neviem, prečo som to povedal, ale som povedal. – Pangrác?  o je to za konina? – povie Paľo obrten chrbtom. – Źofka, nepo uvaj! ... Bolembach sedel s financom na lavici, star a vysilen. Dievčatá chceli tancovať, ale on že už toho má dost...

1) Co řekl Paľo Źofce?

koľko nepo ovaj ✓

2) Co ud lal Paľo během rozhovoru?

neviem ✓

III) Prohl dn te si následující obrázky. Přečtěte popisky. Správnou odpověď ozna te k rzkem v p rslušnm okénku.

a) „Nechaj u  toho tvrdenie, že si na strieda ke a zapoj sa do hry. Je potrebn umyť riad.“

Otázka č. 1: Manželka kričí na manžela, aby umyl...

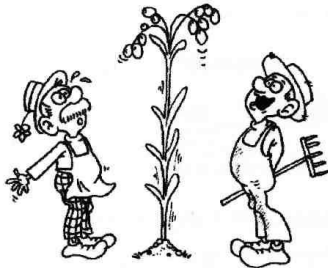
- A) podlahu
- B) auto
- C) nádobí
- D) hokejku

A	
B	
C	
D	X

b) „Vypestoval som stromečkové zemiaky. Než sa pásavky vyšplhajú hore, tak vysilením zase spadnú dole az hladu požírajú burinu okolo zemiakov.“

Otázka č. 1: Co šplhá nahoru po stromkových bramborách?

- A) mravenci
- B) mandelinky
- C) soused
- D) žížaly

A	
B	X
C	
D	

Otázka č. 2: Co požirají „pásavky“, když se nedostanou k bramborám?

- A) hlínu
- B) plevel
- C) listy
- D) souseda

A		B		C	X	D	
---	--	---	--	---	---	---	--

6b

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Pavla Manová
Katedra:	Katedra českého jazyka a literatury
Vedoucí práce:	PhDr. Květoslava Musilová, Dr.
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Perceptivní kompetence žáků sekundární školy ve vztahu ke slovenštině
Název v angličtině:	The Perceptive Abilities of the Secondary School Students in relation to Slovak Language
Anotace práce:	Zaměření této práce spočívá ve zjištění aktuálních jazykových kompetencí ve vztahu ke slovenštině u žáků druhého stupně základní školy. Práce předkládá stručný přehled významných událostí, které ovlivnily vztah mezi Čechy a Slováky v průběhu dějin. Součástí práce je průzkum znalostí slovenštiny u žáků 6. – 9. tříd a jeho zpracování.
Klíčová slova:	jazykové kompetence, slovenština, druhý stupeň ZŠ, česko-slovenské vztahy a historie
Anotace v angličtině:	This work is focused on determining actual language skills in upper primary school students, in relation to Slovak language. The work presents brief overview of significant events that affected the relationship between Czechs and Slovaks in the course of history. The work also includes a survey of Slovak language knowledge in sixth to ninth grade students and its evaluation.
Klíčová slova v angličtině:	Slovak language, upper primary school students, history of Czechs and Slovaks, actual language skills
Přílohy vázané v práci:	- Nevyplněný dotazník. - Textový přepis videoukázky. - 1 CD s videoukázkou. - Čtyři vyplněné dotazníky.
Rozsah práce:	59 stran
Jazyk práce:	český